УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

червень
2009

МОНАШІ ОБЛЕЧИНИ У КРЕХІВСЬКОМУ МОНАСТИРІ
17 ТРАВНЯ 2009 р.Б.

ГОШІВ. ПРОЩА МОЛОДІ СТРИЙСЬКОЇ ЄПАРХІЇ
17 ТРАВНЯ 2009 р.Б.

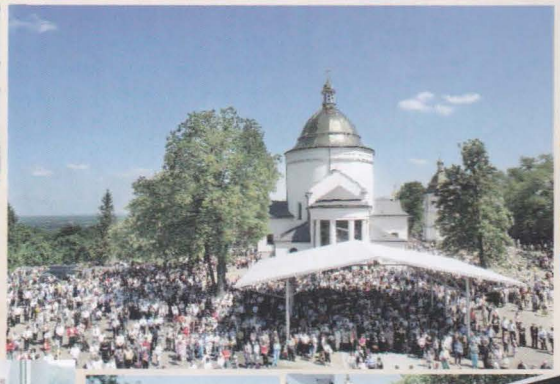

■ владика Святослав ШЕВЧУК

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА....3

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ....5

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ....6

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛИПЕНЬ СВЯТИЙ ІГНАТІЙ ЛОЙОЛЬСЬКИЙ (31 ЛИПНЯ)....7

диякон Тарас ІВАНИНА, ЧСВВ
ЦЕРКВА ЗВЕРШУЄ НА ЗЕМЛІ СПАСІННЯ ЛЮДИНИ....8

ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI ПРИЗНАЧИВ СЕКРЕТАРЯ КОНГРЕГАЦІЇ ДЛЯ СХІДНИХ ЦЕРКОВ....12

ВІРНИХ УГКЦ ЗАПРОШЕНО ДО УЧАСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО СИНОДУ....12

о.Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
ВІДПУСТ СВЯТОГО МИКОЛАЯ ТА ІЄРЕЙСЬКІ СВЯЧЕННЯ У КРЕХОВІ....13

ЛИСТ-СПІВЧУТТЯ БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА ДО РІДНИХ І БЛИЗЬКИХ ОСІБ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ У ДТП НА ЛЬВІВЩИНІ....15

КОРОТКІ ЖИТТЄПИСИ НОВОПОСТАВЛЕНИХ ПРЕСВІТЕРІВ....16

о.Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
ОБЛЕЧИНИ В КРЕХОВІ....17

о.Віталій ОЛЕЩУК, ЧНІ
ЧУДОТВОРНА КОХАВИНСЬКА ІКОНА....18

Ігор СКЛЕНАР
ШТРИХИ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ЗГРОМАДЖЕННЯ ОРІОНІСТІВ....21

ОСВЯЧЕННЯ ТА ОФІЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ ДРУГОЇ ТУРБІНИ ГІДРОЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ У БУЧАЧІ....23

с.Єлисавета ПРОЦЬ, СНДМ
«ЩАСЛИВИЙ ТОЙ, ХТО ВМИРАЄ МОЛОДИЙ ДУХОМ...» СЕСТРА САВИНА КУРІЙ, СНДМ (1919-2009)....24

о.Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
«ПОСЛУХ ЛІПШИЙ ВІД ЖЕРТВИ» (1 САМ 15,22)....28

бр.Любомир КУШНІР, ЧСВВ
ДИТЯЧІ ІГРИ: ПОТРІБНІ І ХИМЕРНІ....30

о.Володимир КУСИЙ, ЧСВВ
МОЄ НЕПОРОЧНЕ СЕРЦЕ БУДЕ ТРІУМФУВАТИ... ПОВЕРНЕННЯ РОМАНА ДО ЖИТТЯ....35

о.Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
БУДИНОК-ЧИТАЛЬНЯ У СЕЛІ....38

МОЛОДІЖНО-КАТЕХИТИЧНИЙ ТАБІР У БОЛГАРІЇ....42

Леся ШТИКАЛО
КРОСВОРД «ЛИНЕ ПІСНЯ ДО ІСУСА»....43

Наталія ЛЕХ
МІСІОНАРЧИК. ДВІ СЛОВІ....44
НЕДІЛІ ТА СВЯТА БРАТИ УЧАСТЬ У СВЯТІЙ ЛІТУРГІЇ....45
НАМ ПИШУТЬ....46
ЗВЕРНЕННЯ....47

Соломія КОРНИЧ
ЛІТНІ КАНІКУЛИ....48

Соломія КОРНИЧ
КРОСВОРД «СВЯТА ЖАННА»....50

БЕЗ НАРІКАННЯ СПОВНЯТИ БОЖУ ВОЛЮ

Ієромонах Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

Слава Ісусу Христу!

Людське життя як найбільший дар Божий насправді носимо у крихких посудинах, не можемо безпечно будувати плани, бути впевненими у тому, що ці плани здійсняться. Травень був затьмарений трагедією, коли на шляху до Крехівського монастиря автобус із прочанами потрапив у катастрофу. Загинули люди і, можливо, хтось запитає, чи це справедливо, чи Бог не міг відвернути цієї катастрофи, адже люди зібралися в дорогу для Його прослави?! Тільки Богу відомий смисл того, що сталося, тільки Він знає остаточну мету. Вони вирушили назустріч Богу, на прощу в монастир, а Господь допровадив їх ще далі — додому, як про це свідчить сам Христос у Святій Євангелії: «В домі Отця мого багато жител. Коли б не так, то я сказав би вам; іду бо напоготовити вам місце» (Ів 14,2). Сумуючи разом із родинами загиблих, ми віримо, що Всемилостивий Господь приймає їх у своїх небесних палатах як добрих дітей, що свою віру виявили добрим наміром і віддали своє життя як знак довіри до Бога і надії на вічне з Ним спілкування.

На цьому тлі кожний запрошений до розважань про життя і його смисл. Адже для нас життя продовжується і ми таки повинні запитати себе, чи правильні акценти розкладаємо у ньому, чи наша віра відповідає істині і чи впевнені ми, що, якщо нас покличе Господь, матимемо що Йому відповідати?

Бог дарує нам життя для того, щоби поділитися з нами Своєю радістю і вічним щастям. У житті ми покликані тільки до одного — це збагнути і полюбити Бога так, як і Він полюбив нас, видав Себе за нас. Ця величезна відповідальність закликає нас бути уважними до кожної дрібниці у житті. Передовсім до наших найближчих, рідних, а також до

кожного, кого зустрічаємо в житті! Вчитися любити — це вчитися терпеливості й уваги до Божої волі та твердого переконання, що навіть у найважчих обставинах Бог не випускає зі Своїх рук проводу нашої душі.

Хоча ми повинні бути свідомі, що людськими стараннями ми ніяк не зможемо уникати болю, терпінь чи катастроф, однак бути уважними до дрібниць також означає докласти максимум зусиль зі свого боку, щоби не стати співучасником зла. Тому ми очікуємо, що насамперед державна влада зверне у вагу на впорядкування руху великих багатотонних вантажівок, спонукатиме облаштування більшої кількості спеціальних місць для відпочинку водіїв, а також контролюватиме виконання відповідних приписів. З іншого боку, кожний з нас повинен розуміти, що порушення правил вуличного чи дорожнього руху — це не тільки наражання на небезпеку себе і ближніх, а й виразний непослух Божій волі та гріх. Це стосується і водіїв, і пішоходів, які часто, навіть не усвідомлюючи своїх провин, ставлять під загрозу своє життя і сумління водіїв, яких у разі аварії завжди вважають винними.

Для нас життя продовжується, однак пильно придивімося, куди ми так сильно поспішаємо? Всі визнають, що темп життя невпинно зростає. Збільшуються швидкості, на людину обрушується дедалі більший потік інформації, наші життєві плани постають все стислішими. Власне, великою мірою через поспіх стаються непоправні катастрофи, причиною яких буває людський фактор. Як тут не пригадати слів Христових: «Марто, Марто, ти побиваєшся і клопочешся про багато, одного ж потрібно» (Лк 10,41-42). Нам потрібно бути уважними до Слова Божого.

З'єднаймо свої серця у молитві за тих, хто відійшов від нас. Просімо Господа Бога, щоб навернув наші серця до Його святої Волі, аби ми її пізнали, полюбили, прийняли й могли радісно і без нарікання сповняти.

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Заснований у 1897 році
Засновники — Отці Василіяни
Реєстраційнесвідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Передплатний індекс — 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 72-46-94
e-mail: misionar@lviv.farlep.net
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 26.05.2009 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва
Отців Василіян «Місіонер».
80300, Львівської обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені
за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 2009

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
Редакційна колегія:
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о.д. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ
Літературна редакція:
Богдана ЩУРКО
Дизайн та комп'ютерна верстка:
Микола ЯЦКІВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

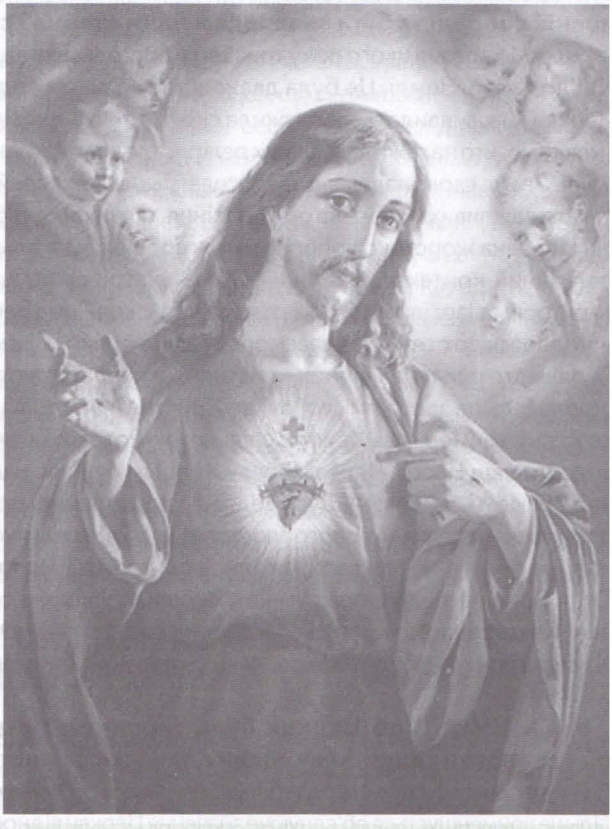

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб увага міжнародної спільноти до найбідніших країн допомагала суттєвіше, особливо у звільненні їх від гнітючого тягаря зовнішнього боргу.

МІСІЙНИЙ: Щоби місцеві Церкви, які діють у регіонах, назначених насиллям знаходили підтримку в любові та конкретній близькості католиків цілого світу.

МІСЦЕВИЙ: Щоби Греко-Католицька Церква в усіх регіонах України, даючи свідчення вірності Христовому Євангелію, розвивалася й утверджувалася.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоби християни на Близькому Сході могли практикувати свою віру у овній свободі та бути знаряддям примирення і спокою.

Із 8 по 15 травня цього року тривало Апостольське паломництво Святішого Отця Венедикта XVI до Святої Землі. Це була дванадцята за ліком подорож нинішнього глави Католицької Церкви і, як виявилось, послужила скріпленню відносин і між християнами різних конфесій, між тими, хто належить до інших релігій, але постійно живе поряд з нашими братами і сестрами вірі. За час свого паломництва, Вселенський Архиєрей відвідав низку місць, де довершилося агато важливих подій з Історії Спасіння, описаних у Біблії. Тепер це території різних держав, кі віддавна жорстоко ворогують між собою і, на жаль, це протистояння має значною мірою елігійний контекст. Святіший Отець зустрівся почергово з керівниками Палестинських ериторій та Ізраїлю. У своїх промовах Єпископ Рима Венедикт XVI часто заохочував знаходити ові дороги до осягнення взаєморозуміння та миру між конфліктуючими сторонами. Водночас апа часто закликав вірних християн, які перебувають у такій непростій життєвій ситуації, ораз більше звертати свої очі до Христа-Спасителя і щораз глибше закорінювати у Ньому зоє життя. «Церква в Христі є спільнотою нового життя, динамічною дійсністю благодаті, яка иходить від Нього. Через Церкву Христос очищає наші серця, просвічує наш розум, єднає ас з Отцем і, у Святому Дусі, веде нас до щоденної практики християнської любові», — так ромовляв наступник святого апостола Петра в невеличкому містечку Витанія під час посвячення аріжних каменів для двох католицьких храмів. Чергова Апостольська подорож Святішого тця Венедикта XVI, без сумніву, скріпила у вірі не одне християнське серце, а нам лише алишається щиро молити Господа за усіх наших віруючих братів і сестер Святої Землі, щоб їх двага і приклад були найкращими знаками Доброї Новини у світі.

МІСІЙНИЙ: Щоб Церква була зародком та центром людства, примиреного і б'єднаного в єдину Божу родину, завдяки свідоцтву всіх вірних у кожній країні світу.

В сучасному суспільстві, здебільшого вільному і демократичному, легко зауважити, як щораз ільше применшується об'єднуюче значення Церкви відносно населення конкретної держави, а що ільше — щодо мешканців усього світу. Явними також є намагання відділити одну від одної релігійність а моральність, підкреслюючи при цьому роль інших інституцій (наприклад, університетів, ромадських та благодійних організацій тощо). Можна сказати, що релігійність і сучасність еребувають у постійному конфлікті: що сильніше модернізується суспільство, то більше зменшується плив Церкви на суспільство. Зрозуміло, що цей процес відбувається по-різному у тих чи інших елігійних об'єднаннях, у містах і селах, а також серед молоді та старшого покоління. Потрібно азначити, що всі процеси секуляризації та десакралізації суспільства не тільки спрямовані проти еркви та її спасенної місії у світі, вони також згубно впливають на згуртованість і солідарність ешканців світу, які, закриваючись щораз більше у власних потребах і забаганках, розбивають очуття родинності серед людей різних націй та рас. Ось тому великою потребою й надалі залишається олитися за те, щоб Церква у майбутньому була знаком єдності для всього світу, а те, що до неї алежать представники усіх континентів і майже усіх націй, свідчить про те, що ці єдність і братерство іж усіма можливі. Молячись у цьому наміренні, маймо перед очима слова Ісуса Христа: «Щоб усі ули одно, як Ти, Отче, в Мені, а Я в Тобі, щоб і вони були у Нас об'єднані» (Ів. 17,21).

МІСЦЕВИЙ: Щоби Милосердний Господь дав ласку визволення від різноманітних руйнівних узалежнень, зокрема наркоманії, алкоголізму та розпусти усім, хто від цього страждає.

Як читаємо в тлумачному словнику: «Узалежнення — набута сильна потреба виконання якоїсь дії чи вживання якоїсь речовини. Термін «узалежнення» в основному застосовують до осіб, як зловживають наркотиками, алкоголем, цигарками, сексуальною активністю тощо». Вихід з узалежнення являє собою дуже складний терапевтичний процес, що спрямований на відвикання ресоціалізацію (повернення до суспільства) узалежненої особи. Однак слід пам'ятати, що узалежнена особа не може вилікуватися від узалежнення! Незворотні зміни в організмі узалежненої особи назавжди призводять до втрати контролю при вживанні алкоголю, наркотиків тощо. Тому від узалежнення неможливо вилікуватися. Можна лише перестати вживати речовини, які шкодять її фізичному і духовному здоров'ю! Цікаво, чи задумуються над цим тисячі, а навіть мільйони українців, коли сягають по алкоголь, наркотики, порнопродукцію чи все те, що здатне на цілє життя «заґратувати» їхню особистість? Скільки ще рік сліз повинно пролити українське суспільство, щоби його доньки і сини більше цінували свободу? З метою покращення ситуації з алкогольним узалежненням 16 лютого 2007 року Києво-Галицьке Верховне Архиєпископство УГКЦ повідомило вірних про початок акції «Рух за тверезість життя». У своєму зверненні Блаженніший Любомир Гузар зокрема зазначив: «Хочу підкреслити, що наша акція не є боротьбою суто «проти» вживання алкоголю; наша мета — виховати вільних, тверезомислячих людей, справді і вповні вільних та відповідальних за себе, таких, якими Господь Бог нас сотворив. Бажаємо виплекати в нашому народі християнську культуру застілля, яка ґрунтуватиметься на пошані й любові до ближнього та до своєї власної особи». Молімося, дорогі брати і сестри, в наміренні цієї шляхетної справи.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛИПЕНЬ
СВ. ІГНАТІЙ ЛОЙОЛЬСЬКИЙ (31 ЛИПНЯ)

Ігнатій ЛОЙОЛЬСЬКИЙ (Лойола) народився приблизно 1491 року в заможній сім'ї. Він був одним з тринадцятьох дітей в родині. В юності вів придворне життя, а згодом віддався військовій службі, про що мріяв ще з дитинства. У 30 років був важко поранений на війні з французами, захищаючи фортецю Памплони, і ця травма зробила його кульгавим на все життя. Читання про життя Ісуса Христа та святих спонукало Ігнатія відмовитися від придворної та військової кар'єри та віддатися убогому й паломницькому життю. 1523 року він здійснив паломництво до Святої Землі. Вражений побаченим св. Ігнатій хотів залишитися в Єрусалимі до кінця свого життя, однак тамтешня церковна влада йому цього не дозволила і він змушений був повертатися до Європи. В той час він мав 31 рік і саме тоді вирішив стати священиком, а для цього йому потрібно було здобути освіту, що й робить спочатку в Іспанії, а пізніше в Парижі. Наука, з огляду на вік та вдачу Ігнатія, давалася дуже важко, проте при Божій допомозі і по одинадцяти роках мозольної праці він здобув докторат з богослов'я. В часі своєї науки Ігнатій знайшов собі ще кількох побратимів, з якими вів суворе аскетичне життя і навертав людей до побожності. Усі вони, а було їх семеро, 15 серпня 1534 року склали обіт жити в досконалій чистоті, убогості та беззастережному послуху Христовому Намісникові в Римі. Цей день, по суті, став днем духовного народження Товариства Ісуса, хоча до його формального заснування ще залишалося п'ять років *(це сталося 1539-го)*. Ігнатій Лойола був беатифікований *(проголошений блаженним)* 27 липня 1609 року Папою Павлом V та канонізований *(проголошений святим)* 12 травня 1622 року Папою Григорієм XV.

ЦЕРКВА ЗВЕРШУЄ НА ЗЕМЛІ СПАСІННЯ ЛЮДИНИ

ієромонах Тарас ІВАНИНА, ЧСВВ

Запитання «Що таке Церква?», на перший погляд, може видатися недоречним, оскільки кожний християнин уявляє собі, про що йдеться. Але часто це уявлення дуже далеке від реальності й не має жодного стосунку до того, що насправді ми розуміємо під поняттям «Церква».

Для одних — це будинок, де збираються віруючі для спільної молитви, для інших Церква асоціюється з церковною ієрархією, але для інших — із певними обрядами і ритуалами. Для багатьох із нас це поняття близьке і водночас дуже далеке, ніби розуміємо його і в той самий час не до кінця відомі, що воно означає і чим є для нас особисто. Запитаймо себе, які найперші асоціації виникають у нас при зустрічі з Церквою? Часто ми сприймаємо все, що нас оточує, через призму власного досвіду та світогляду. Це проектується також і в нашому духовному житті. Наш світогляд нерідко є нашим найгіршим ворогом, оскільки заважає дивитися на Бога в усій правді. На Бога, об'явленого в Ісусі Христі. Коли будемо міряти нашими мірками, то щодо Церкви на нас чекає велике розчарування, її історія, як і історія Христа, трагічна. «Невже Він, син Йосифа і Марії, яких ми знаємо, претендує бути Сином Божим?!», — казали сучасники Ісуса. Невже Церква, яка несе такий тягар минулого, і не тільки минулого, може мене наблизити до Бога?

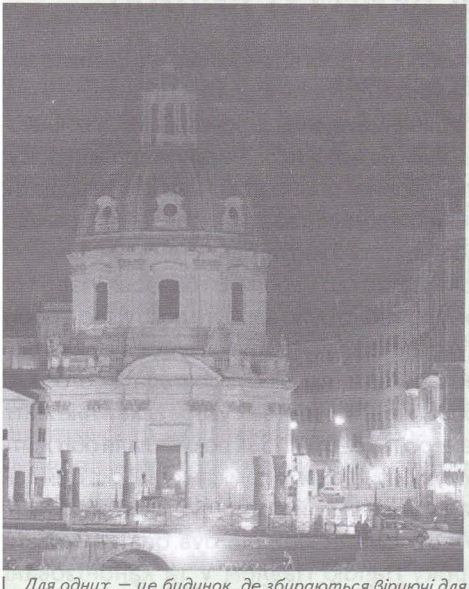

Для одних — це будинок, де збираються віруючі для спільної молитви, для інших...

Церква є каменем спотикання для багатьох, оскільки є спільнотою слабких, але поряд зі слабкістю в її історії ми знаходимо справжніх велетнів духа, які є промовистими свідками Божої любові до нас. Для нас це велика таємниця, що для одних Бог і Його присутність у Церкві є очевидними, а для інших — зовсім ні.

Ще важче зрозуміти, в якій спільноті знаходиться правдива Христова Церква, заснована Христом, а де є тільки часткова правда і різні людські проекти. Сьогодні маємо широкий вибір різних пропозицій. Сам Христос говорить: «Тож і я тобі заявляю, що ти — Петро (скеля), і що я на цій скелі збудую мою Церкву, й що пекельні ворота її не здолають. Я дам тобі ключі Небесного Царства, і що ти на землі зв'яжеш, те буде зв'язане на небі; і те, що ти на землі розв'яжеш, те буде розв'язане й на небі» (Мт 16.18-19). Ці слова дуже виразно ілюструють волю Спасителя щодо Церкви. Церква Христова заснована на Петрі, він є тим, кому доручено відповідальність за Церкву. Присутність Петра у Церкві, який є символом її єдності, — це доказ того, де знаходиться правдива Церква Христова. Сьогодні ця правда являється найбільш очевидною для

нас, особливо, коли дивитися з перспективи двохтисячолітньої історії християнства.

Церква – це Ісус Христос, який дає себе вірним у Святих Тайнах, Ісус Христос, який залишився присутній у спільноті тих, що вірують у Нього. Христос є Відкупителем і Посередником на нашому шляху до Отця, Христос не тільки дарував спасіння, але зробив нас здатними Його прийняти і з Ним співпрацювати, а отже його справа має тривати. Існування Церкви необхідне для осягнення спасіння, його реалізації. Іншими словами – це продовження спасительного діла Христа. Однак виникає запитання, як побачити Христа у такій організованій структурі, де, на перший погляд, шанують тільки традицію, яку за всяку ціну намагаються зберегти; де важко приживається нова ініціатива й вона обов'язково мусить бути схвалена «нагорі»? Це запитання часто є наслідком перших вражень і дуже поверхове. Попри всі свої чисто людські характеристики й ознаки, які необхідні для організації її діяльності, Церква залишається Божественною і пророчою через присутність у ній Святого Духа, який провадить до Бога, через присутність у ній Воскреслого Христа, який пообіцяв своїм учням, що не залишить їх сиротами, а перебуватиме з ними до кінця. Ніколи в історії Церква не зрадила своєї місії – уприсутнення Христа у світі. Ніколи також не зрадила своєї католицькості і це є доказом того, що провадить її не система чи ідеологія, а Святий Дух. В різні моменти історії ця свідомість притуплювалася, але ніколи не зникала. Це не є заслугою людей, але реальною присутністю у Церкві Святого Духа. Церква звершує на землі спасіння людини і об'єднує в Христі все людство. Її місія ще не завершена, тому природним є її бажання доносити Слово Боже до кожної людини. Про це свідчить вже сама назва «католицька», яку використовують із другого століття. Католицька означає універсальна; та, що існує завжди і скрізь, її не можна плутати з кількістю вірних чи реальним розповсюдженням у світі, вона була католицька у момент свого

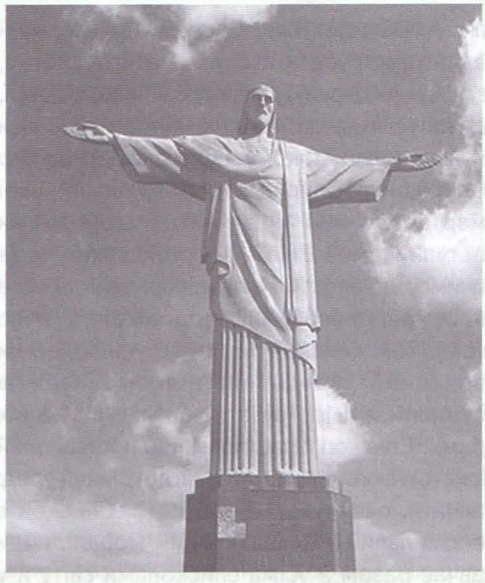

■ *Де Католицька Церква – там ХРИСТОС*

заснування, коли була присутня тільки в Єрусалимі та складалася з невеликої групи осіб, католицькою вона є і сьогодні, коли проповідує Слово Боже по всіх кінцях землі, католицькою вона буде завжди, навіть тоді, коли хвиля невірства забере з її лона багато вірних. Першим з Отців, хто вживає термін «католицька» є Ігнатій Антіохійський († 107 р). Він каже: «Де єпископ, там Католицька Церква, де Католицька Церква – там Христос». Свідчення святого Ігнатія ставлять у центрі християнської громади єпископа як того, хто є пастирем.

Яка ж роль єпископа у Церкві? Вже з самих початків існування Церкви єпископи як безпосередні наступники апостолів були тими, на яких покладалася відповідальність за довірені їм спільноти. Їхнє безпосереднє завдання – проповідь Слова, звершення Святих Тайн і керування спільнотою. Єпископ – головний служитель у повіреній йому громаді. Він є символом єдності спільноти. У першому листі до Тимотея Павло говорить, які характеристики має мати той, хто бажає єпископства у Церкві (пор. 1 Тим 3,1-7). Буквальний переклад слова єпископ означає

наглядач. Єпископ є пастирем, який покликаний навчати, керувати й освячувати. Христос, засновуючи Церкву для продовження своєї місії, засновує її на апостолах. Апостоли є тим фундаментом, на якому збудована Церква. Хто має виконувати уряд апостолів після їхньої смерті? Хто має їх замінити і хто є їхніми наступниками? Вже з апостольських часів бачимо, що апостоли залишали замість себе своїх наступників, які продовжували їхню місію. Тож єпископ це не є функціонер чи звичайний урядовець, якому можна підкорятися чи ігнорувати, залежно від наших примх. Єпископ є пастирем, що поставлений Христом виконувати у Церкві потрійний уряд: навчати, освячувати і керувати. Єпископ є непомильний у справах віри і моралі, коли навчає разом з усіма єпископами світу й у єдності з наступником Петра, Папою Римським. Єпископ освячує через уділення Святих Тайн, оскільки має владу уділяти всі Святі Тайни. Єпископ керує спільнотою вірних. Таким чином, служіння єпископа є центральним у спільноті тих, які живуть вірою у Христа і прямують до Нього. Через єпископа ми перебуваємо в єдності зі Святішим Отцем і цілою Церквою. Для нас особливо важливо розуміти це, надто, коли виникає спокуса «бути більшими католиками», ніж єпископ, «боронити» католицьку віру перед єпископом чи прагнути цього служіння всупереч Церкві, претендуючи бути моральним авторитетом чи вважати себе вибраним без волі єпископів. Історія дає нам багато таких прикладів...

Католицькість і соборність є в кожній помісній Церкві, яка перебуває в єдності з Церквою Рима. В цьому значенні всі помісні церкви рівні та однакові. Святий Ігнатій надає особливої честі Римській Церкві. Серед усіх титулів, якими Ігнатій її величає, особливо визначається титул «та, що головує в любові». Бачимо явний наголос святого Ігнатія на першості Римської Церкви і ця відомість існує вже від ранніх Отців!

Визнаючи у Символі віри свою віру в Церкву, ми визнаємо її формулою нікейсько-константинопольською: «Вірую у Єдину Святу Соборну і Апостольську Церкву...». Це ті характеристики, які визначають істинну Церкву. Церква Єдина, тобто та, яка єдина у своїй вірі та навчанні, єдина під проводом одного пастиря. Свята, оскільки має Святого Засновника і є вмістилищем Духа Святого, який веде до святості тих, що відповідають на його натхнення. Святою вона є також святістю численних чоловіків і жінок, які осягнули досконалу любов до Бога. Соборна, бо присутня скрізь і всюди і має у собі всю повноту правди. Є Апостольською, оскільки побудована на апостолах, від яких розпочинає свою історію. Церква триває в часі, її не було до приходу Христа і не буде після Його другого приходу. Вона існує, щоби продовжити діло спасіння.

Отже мета Церкви — це зустріч з Христом і об'явлення правди людству, яке має об'єднатися у Христі. Новизна Христа полягає в тому, що Він прийшов до всього людського роду, а не до окремого народу, щоби йому дарувати спасіння, отже і Євангелія призначена для всього людства і Церква покликана нести цю Благу Вістку всьому людству. Тому Церква не може бути локальною і обмежуватися одним народом чи однією культурою у своїй місії. Вона єдина у вірі і під одним Головою має проповідувати одне Євангеліє усім народам. Церква не є корпорацією, але спільнотою вірних по всій землі. Це особливо актуально у наших українських реаліях, коли намагаємося продемонструвати, хто з нас більший українець, чия Церква є більш українська. Потрібно пам'ятати, що Церква найперше Христова і призначена для всього людства, євангелізуючи кожну культуру, з якою зустрічається, бере в неї все, що є добрим плодом людського духа.

Церква не може зводитися до будівлі чи

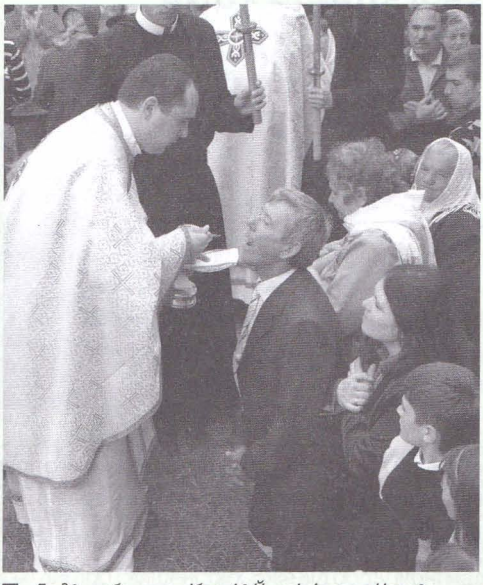

■ *Де двоє або троє зібрані в Його ім'я, там Церква*

групи осіб, які наділені привілеєм служіння. Не можемо також стверджувати, що якась церковна спільнота є Христовою Церквою, якщо вона не відповідає навіть лише одному з критеріїв, які залишили нам отці Нікейського Собору в Символі віри, яким визнаємо нашу віру. Церква, що обмежена кордонами одного народу чи однієї культури, яка відкидає свою спільність у вірі з тою, «що головує в любові», за словами святого Ігнатія Антіохійського, не може бути вповні Христовою Церквою.

Церква — це увесь Народ Божий, який живе вірою в Ісуса Христа, слуханням Його Слова і виконанням Його волі. Де двоє або троє зібрані в Його ім'я, там Церква. Вона є реальністю живою і динамічною, а не затверділою системою, чи бюрократичною організацією. Церкву творить кожний із нас, охрещений в ім'я Пресвятої Трійці, і від кожного з нас залежить, яким є обличчя Церкви. Христос сяє в тій Церкві та є явний через наше свідчення віри, або ж його не видно через твердість нашого серця і часто неправильне розуміння Бога. Розуміючи, що Церкву творить кожний із нас і від постави кожного з нас залежить, чи Христос буде явний світові, ми співвідповідальн за Церкву. Не тільки єпископи, священики, як мають привілей бути служителями і пастирям у Церкві, але кожний охрещений. Ця свідоміст необхідна, щоб ми розуміли свою відповідальність за тих, хто поряд із нами дивиться на нас як на свідків віри. Від кожного з нас залежить, наскільки Слово Боже буд чисто й автентично звучати у світі, наскільк воно буде плідне. Як сказав Блаженніши Любомир: «Місія — це ділитися вірою». Ц означає, що зустрівши один раз Христа, ми н зможемо більше мовчати, не зможем пиховати дару віри, отриманого ві, Воскреслого. Ми маємо свідчити радість ві, зустрічі з Богом і Його присутності. Справжн віру неможливо приховати, бо вона є скарбом який дарує спасіння і свободу. Люблячи правдиво ближнього, ми не можемо цим даро не поділитися. Ласка віри дається нам не тільк для нас, але й заради тих, хто цієї віри не ма Свята Тереза розуміла ласку контемплятивног життя як життя за тих, хто реалізовує сво свідчення активним способом. Правдив свідчення є тільки у спільноті Церкви і разом і Церквою. Наша віра не може бути приватно справою. Якщо воно так, то це тільки наш фантазія. Справжня віра зроджується в Церк й має стимулювати нас до пізнання Церковног вчення. Таким чином шлях до Бога є тільки спільноті й кожен на своєму місці ма долучатися до спасіння свого і тих, хто є поряд Христос об'явив правду всім і ця правда одна, нашим завданням є зробити її доступною дл кожної людини.

«Шляхом Церкви є людина», — сказа колись великий папа Іван Павло II. Том будьмо місіонерами для кожної людини, як поряд, будуймо Церкву, наш спільний дім Церкву, яка має бути справжньою спільнотою любові, де кожен потрібний і люблячий, д для кожного є місце, щоби ті, хто ще н пізнав Христа, могли прийняти Його віднайти справжню свободу дітей Божих.

ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI ПРИЗНАЧИВ СЕКРЕТАРЯ КОНГРЕГАЦІЇ ДЛЯ СХІДНИХ ЦЕРКОВ

7 травня 2009 р. Папа Венедикт XVI призначив високопреподобного отця Кирила (Кирила) Василя, ТІ, дотеперішнього ректора Папського Східного Інституту, Секретарем Конгрегації для Східних Церков, одночасно підносячи його до архиєпископської гідності, уділивши титулярний престол Птолемаїди Лівійської. Отець-доктор Кирил Василь, ТІ, народився 10 квітня 1965 року в Кошицях, Словаччина. Від 1982 до 1987 року навчався на богословському факультеті Святих Кирила і Методія в Братиславському університеті. На священика був висвячений 14 червня 1987 року. У 1989 році здобув титул ліценціату зі східного канонічного права в Папському Східному Інституті в Римі, де 1994 року також захистив докторат. 1990-го вступив до Товариства Ісусового (Отці Єзуїти), а 2001 року склав урочисті довічні обіти. У 2002 році

■ *Отець-доктор Кирил Василь, ТІ*

обраний деканом Факультету канонічного права в Папському Східному Інституті, а у травні 2007 року — призначений його ректором. До цього часу о. Кирил Василь, ТІ, був радником Конгрегації для Східних Церков та Конгрегації Віровчення і Папської Комісії Законодавчих Текстів. Він є автором численних книжок та публікацій, співпрацює з Ватиканським Радіо.

ВІРНИХ УГКЦ ЗАПРОШЕНО ДО УЧАСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО СИНОДУ

Від 29 листопада до 9 грудня 2009 року у Львові відбудеться Синод Єпископів УГКЦ. Головна тема Синоду 2009 року — Євангелізація як ділення своєю вірою із тими, хто її ще не одержав, та з тими, у кого вона слабла. У пострадянський період ми бачимо, що у багатьох людей знання і розуміння Бога є лише поверхове. Завдання Церкви — нікому не накидаючи Божого слова, представляти правди віри. Допомагати людям зрозуміти своє покликання, життєве завдання. Духовенство й миряни Української Греко-Католицької Церкви запрошуються до участі у підготовці Синоду Єпископів УГКЦ. Про це Глава УГКЦ, зокрема, сказав: «У минулі роки ми закликали священиків, монахів та мирян, охочих висловитися щодо теми Синоду, присилати свої думки до секретаріату Синоду. Багато членів нашої Церкви зробили це, за що ми їм дуже вдячні. Секретаріат ознайомився з їхніми пропозиціями, і на їх підставі зробив підсумок, який пізніше роздано всім владикам як частину матеріалів Синоду. Окремі думки справді збагатили нашу дискусію». Цього року, з огляду на позитивний досвід, вирішено повторити таку спробу, адже Святий Дух діє у різні способи і через різних людей. Тому запрошуємо членів нашої Церкви, якщо вони відчувають, що мають думки, які можуть допомогти плідно опрацювати головну тему Синоду, письмово викласти їх. Просимо всіх охочих до 30 вересня 2009 року надіслати свої роздуми на адресу секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ (вул. Різницька, 11Б/28-29, м. Київ, 01001) або на електронну скриньку (e-mail: synod@ugcc.org.ua) з приміткою «Про євангелізацію».

ВІДПУСТ СВЯТОГО МИКОЛАЯ ТА ІЄРЕЙСЬКІ СВЯЧЕННЯ У КРЕХОВІ

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

Щороку у травні святий Миколай Мирлікійський-Чудотворець збирає у Крехові при василіянському монастирі тисячі вірних з нагоди свята перенесення його святих мощей з міста Мир Ликійських до міста Барі, що в Італії. Цього року відпуст на «теплого» Миколая (як назвали його в народі) відбувся 23-24 травня. В суботу, 23 травня, ще з самого ранку до славного Крехова почали прибувати вірні. Сам відпуст розпочався о 16.00 Хресного Дорогою на горі Побійній, що поруч з монастирем. 2009 рік Святіший Отець Венедикт XVI проголосив роком священичого покликання, тому на Хресній Дорозі роздумували над священичим покликанням та взагалі про священство. Вже від обіду вірні мали можливість приступити до Святої Тайни Сповіді.

Після Хресної Дороги розпочалася Велика Вечірня з Литією, яку відслужив ігумен монастиря о. Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ, а співали василіянські студенти з Брюхович, опісля було відслужено Божественну Літургію, яку очолив о. Корнилій Яремак, ЧСВВ.

■ *На відпустовій площі*

Опівночі розпочалося нічне чування: монастирському храмі для вірних, а відпустовій площі – для молоді.

В неділю, 25 травня, як тільки почало світат о. Ілля Броновський, ЧСВВ, соцій новиціят очолив богослужіння освячення води джерелі, що недалеко від монастиря, а піс того на відпустово майдані о. Йосафат Кова ЧСВВ, у співслужін диякона Йосифа Щур ЧСВВ, відслужив урочис святкову Утреню. Пер самою Архиєрейськ Літургією о. Йосаф Фітель, ЧСВВ, ігумен Іван Франківського монастир відслужив молебень до Отця Миколая.

За 15 хвилин до Служ Божої Владика та св щеники процесійно ходою вийшли з монасти в напрямку до відпустов площі. Владику Гліба давнім українським звича

■ *Під час Божественної Літургії, яку очолив о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ*

■ *Під час Божественної Літургії відбулися ієрейські свячення*

хлібом і сіллю зустріла молодь Крехова. Об 1.00 розпочалася урочиста Архиєрейська вята Літургія, яку очолив преосвященний ладика Гліб Лончина, куріяльний єпископ ГКЦ. Йому співслужили багато священиків, еред яких о. Йоанікій Чверенчук, ЧСВВ, ротоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя Україні, о. Венедикт Алексійчук, ігумен вятоуспенської Унівської Лаври. У Службі ожій взяли участь тисячі вірних з зних куточків України (понад десять ысяч вірних).

На початку проповіді владика Гліб акликав помолитися за вірних зі Старого ела, що на Пустомитівщині, які їхали на оощу до Крехова, однак не змогли рибути — біля Львова автобус з очанами зіткнувся з вантажівкою, наслідок чого загинуло 7 людей, багато очан потрапило до лікарні. Далі ладика наголосив на вартості огоднішнього свята — перенесення ощей святого Отця Миколая, що ристується особливою пошаною серед країнського народу, який був учителем ри, ревним захисником правдивого ення Христового і великим добродієм та чудотворцем. Цьогоріч 24 травня — неділя сліпонародженого. Отож владика Гліб, розмірковуючи над недільним євангельським читанням, продемонстрував на прикладі сліпонародженого чоловіка, як усім нам потрібно пізнавати Бога та Його спасаючу правду. Єпископ закликав усіх вірних побачити світло Христове, яке просвічує кожну людину і приводить до пізнання Правди.

Під час Божественної Літургії відбулися ієрейські свячення. Отець Протоігумен представив владиці Глібу кандидатів до священства, дияконів Севастіяна Бондаренка, Августина Запоточного, Бернарда Підгірного, Антонія Яцуру. Після свячень новоієреї стали до престолу та з усіма священиками віправляли Божественну Літургію.

До Святого Причастя приступило понад шість тисяч вірних.

Після Служби Божої ігумен монастиря о. Пантелеймон подякував владиці Глібу за те, що він прибув на відпуст до Крехова, очолив урочисту Святу Літургію, виголосив проповідь.

■ *Преосвященний владика Гліб ЛОНЧИНА, куріяльний єпископ УГКЦ*

Він також подякував усім священикам, які взяли участь у відпустових молінних, сповіді вірних. Отець ігумен звернувся зі словами подяки до всіх вірних, які, попри несприятливі погодні умови, прибули до Крехова та взяли активну участь у спільній молитві.

Наприкінці богослужения о. Протоігумен від імені Василіянської Провінції подякував владиці Глібу за участь у відпустових молінних, головно за те, що преосвященний владика уділив ієрейські свячення чотирьом василіянам. Насамкінець владика Гліб уділив архиєрейське благословення всім присутнім та посвятив духовні речі. Відпустові моління завершилися процесійною ходою до монастиря.

■ *Відпустові моління завершилися процесійною ходою до монастиря*

ЛИСТ-СПІВЧУТТЯ БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА ДО РІДНИХ І БЛИЗЬКИХ ОСІБ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ У ДТП НА ЛЬВІВЩИНІ

Щойно я довідався, що 24 травня вранці, по дорозі на святкову прощу до Крехівського монастиря отців Василіян, сталася дорожньо-транспортна пригода, у якій загинули сім осіб, а інші були поранені. Родинам тих, хто так несподівано закінчив своє земне життя, я бажаю висловити щире співчуття.

Для вас, дорогі, те, що сталося, цілком оправдано видається цілковитим нещастям. Але подивімося на те, що сталося, очима нашої християнської віри. Господь Бог, який одинокий все знає і як добрий Батько бажає нам те, що для нас найкраще, по дорозі до святого місця покликав цих вірних прочан, закінчив їх фізичну прощу, щоб назавжди бути з Ним у вічності. Нехай ця думка кріпить вас, заспокоює ваші очі і серця, повні сліз.

Об'єднаний з вами у молитві
+ Любомир

Провінція Найсвятішого Спасителя отців Василіян в Україні та спільнота Крехівського монастиря висловлюють глибоке співчуття родинам загиблих в автомобільній катастрофі прочан, які прямували на прощу до монастиря у Крехові. Розуміючи увесь біль втрати і глибину горя, єднаємося з Вами у молитві за упокій душ, твердо вірячи, що насамперед всеперемагаюча Божа любов і опіка святителя Миколая, а також щира їхня постанова звершити це паломництво відкрили їм можливість зріти на Небесах Обличчя Боже. У молитві пам'ятаємо слова Господні: «Хто в мене вірує, той, навіть вмерши житиме». Поркіплені цією вірою, залишаємося з Вами у надії на Боже Милосердя і вічне життя, яке дарував Своєю смертю і Воскресінням Господь наш Христос.

КОРОТКІ ЖИТТЄПИСИ НОВОПОСТАВЛЕНИХ ПРЕСВІТЕРІВ

Новоієрей Севастіян Назар Бондаренко народився 27.05.1981 р. у м. ервонограді Львівської обл. Навчався у СШ № 9 у рідному місті, а після акінчення восьми класів 1995 р. вступив до Василіянського ліцею у м. Ковкві, який закінчив 1998-го. В липні 1999 року вступив до асиліянського Чину святого Йосафата, а після закінчення Крехівського овіціяту і складення у серпні 2001 р. перших чернечих обітів виконував лужіння у монастирі св. апостолів Петра і Павла у Дрогобичі. З осені 002 р. навчався у Василіянському інституті філософсько-богословських удій ім. Й. В. Рутського (Брюховичі-Львів). Вічні обіти склав 19.08. 2006 у Гошівському монастирі, а 23. 12. 2007 р. прийняв дияконські свячення рук Кир Ігоря Возьняка, ЧНІ, у соборі св. Юра у Львові. Після закінчення авчання у ВІФБС у грудні 2008 р. отримав призначення до монастиря св. асилія Великого у Луцьку, де на даний час виконує своє служіння.

Новоієрей Августин Андрій Запоточний народився 18.05.1981 р. в с. Яблунька Богородчанського р-ну Івано-Франківської обл. Неповну середню освіту здобув у рідному селі, а середню (1996-1998 рр.) в с. Пороги. Навчався один рік в Івано-Франківській греко-католицькій семінарії, а у вересні 1999 вступив до Василіянського Чину. Після закінчення Крехівського новіціяту і складення у серпні 2001 р. перших обітів перебував один рік у монастирі св. Онуфрія у Львові, а потім один рік — у василіянському монастирі Співстраждання Пресвятої Богородиці у м. Перемишлі (Польща). З вересня 2003 р. навчався у Теологічному Інституті в м. Перемишлі, який успішно закінчив на початку 2009 року. Вічні обіти склав у серпні 2006 р. в Гошеві, а дияконські свячення прийняв 30.12.2007 р. з рук Кир Діонісія Ляховича, ЧСВВ, у храмі св. Онуфрія у Львові.

Новоієрей Антоній Василь Яцура народився 23.03.1970 р. у м. Львові. Тут вчався у школі № 73, а після закінчення у 1985 р. восьми класів вступив до ьвівського технікуму промислової автоматики, який закінчив з відзнакою 89 року. Вступив до Національного університету «Львівська Політехніка», ий 1994-го закінчив з відзнакою, після чого навчався в аспірантурі, а з 1995 працював на посаді асистента кафедри електронно-обчислювальних машин ого Університету. У вересні 2000 року вступив до Василіянського Чину, а ля закінчення Крехівського новіціяту склав у серпні 2002 року перші чернечі іти. Один рік перебував у Львівському монастирі св. Онуфрія, де виконував ов'язки помічника секретаря Провінції, а з осені 2003 р. навчався у силіянському інституті філософсько-богословських студій ім. Й. В. Рутського ьвів-Брюховичі). Вічні обіти склав 19.08.2007 р. в Гошеві, а 30.11.2008 р. ийняв дияконські свячення з рук Кир Софрона Мудрого, ЧСВВ, у юховичах. Після закінчення у грудні 2008 р. навчання у Василіянському ституті ім. Й. В. Рутського був призначений секретарем цього Інституту.

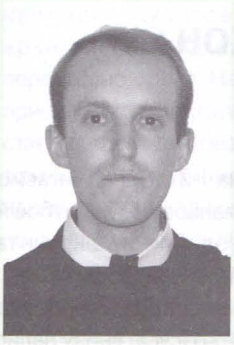

Новоієрей Бернард Юрій Підгірний народився 24.11.1978 р. у м. Броди Львівської обл. Проживав у с. Черниця Бродівського р-ну, навчався в Черницькій восьмирічній школі, яку закінчив на «відмінно» 1994-го. Того-таки року вступив до Львівського технікуму радіоелектроніки і закінчив його 1999 р. У серпні 2000-го вступив до Василіянського Чину св. Йосафата, новіціят провів у Крехівському монастирі св. Миколая, а 28 серпня 2002 р. склав перші тимчасові обіти. З осені 2002 р. навчався у Василіянському інституті філософсько-богословських студій ім. Й. В. Рутського, який закінчив у грудні 2008 р. Вічні обіти склав 19.08.2007 р. в Гошеві, а 30.11.2008 р. у Брюховичах прийняв дияконські свячення з рук Кир Софрона Мудрого, ЧСВВ. Від січня 2009 р. виконує обов'язки префекта у Василіянському інституті у Брюховичах.

Тож бажаємо новопоставленим у пресвітерство ієромонахам Севастіянові, Августинові, Бернардові та Антонієві успішного служіння в Христовому винограднику, радості, миру, зростання в Божій благодаті і щедрого благословення Христа Спасителя на многії і благії літа!

ОБЛЕЧИНИ В КРЕХОВІ

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

17 травня цього року в Крехівському василіянському монастирі св. Миколая відбулися облечини у чернечу рясу 12 братів-кандидатів. Урочисту Святу Літургію очолив ігумен Крехівського монастиря і магістр новіціяту о. Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ. З ним співслужили 6 священиків, з яких троє — представники Провінції святого Миколая на Закарпатті: о. Мелетій Рішко, ЧСВВ, Протоконсультор Провінції, о. Веніамин Довганич, ЧСВВ, Економ Провінції, та о. Матей Химинець, ЧСВВ.

Під час малого входу брати-кандидати процесійно увійшли до храму, зробили три доземні поклони, після чого лягли хрестовидно на солеї. Коли хор проспівав тропарі, брати-кандидати приклякнули і після короткого діалогу з магістром зачитали заяву, що бажають розпочати дванадцятимісячний канонічний новіціят. Опісля відбувся обряд постриження, під час якого брати-кандидати отримали нові монаші імена: Нікон (Андрій Полторацький), Йосафат (Остап Андрій Попович), Андрей-Діонісій (Віталій Бойчук), Атанасій (Андрій Пилипчук), Адріян (Микола Барилко), Марко (Микола Федак), Юстин (Ігор Цюпка), Антоній (Василь Джерджж), Йосиф (Степан Учанов), Піо (Йосиф Давид), Кипріян-Климентій (Богдан Зейкан), Мартин (Василь Химинець). Три останні родом із Закарпаття і належать до Провінції св. Миколая. Після того брати отримали монашу рясу-габіт, каптур та шкіряний пояс, а також вервицю та ручний хрест. На закінчення обряду облечин о. магістр поблагословив усіх новооблечених новиків та привітав їх.

Під час проповіді о. Пантелеймон звернув увагу на цінність монашого покликання, яке людина з радістю повинна приймати. Родина, з якої походить той, кого Господь кличе до монашого способу життя, отримує Боже благословення. Тому потрібно дякувати Богові за покликання і молитися за нові. По закінченні Служби Божої новооблечених братів привітав Протоконсультор о. Мелетій Рішко, ЧСВВ. Нехай же Христос Господь, що покликав наших братів до служіння у Василіянському Чині, благословить їх і допомагає їм у їхньому монашому подвигу.

ЧУДОТВОРНА КОХАВИНСЬКА ІКОНА

о. Віталій ОЛЕЩУК, ЧНІ

В Україні багато церков, чудотворних та ідпустових місць, посвячених Пречистій Діві Марії. До них люди здійснюють паломництво далеких сторін, щоби біля стіп Матері Божої росити розради й помочі в життєвих журбах, роблемах і нещастях. Відпустові місця – це ебесні Криниці, у яких можна зачерпнути ивої води Божої благодаті.

Про одну з таких Небесних Криниць Божих аск, дарованих за посередництвом Матері ожої, сьогодні в Україні майже невідомо, хоча недалекому минулому біля неї юрбилися тисячі аломників, щоби зачерпнути благодатної води. е чудотворне місце в Кохавино. За радянської лади це невеличке село у Жидачівському районі ьвівської області було приєднане до сусіднього ела Гніздичів. В такий спосіб комуністична лада хотіла цілковито знищити славу Матері ожої, прославленої в Кохавинському удотворному образі.

В парафіяльному щоденнику Кохавинської церкви 1627-1931 років на 1-2 сторінці читаємо наступне: «Цей образ намальований на дубовій дошці, гарно обробленій, один лікоть ширини та один і три четверті ліктя довжини (56 см?82см). На образі зображена Пречиста Діва Марія, яка тримає на лівій руці Дитятко Ісуса, внизу напис латинською мовою «O MATER DEI ELECTA ESTO NOBIS VIA RECTA» («О Мати Божа, вибрана, Ти є нашою прямою дорогою ?до Господа?»). Образ від прадавніх часів знаходився при дорозі, яка проходила з м. Жидачева до м. Руди, на старому дуплавому дубі в кохавинському лісочку, біля заїзду. Цей гарний образ, як і чудове розміщення місця, привертали увагу подорожуючих та навколишніх мешканців. Кожен, хто проходив повз це місце, зупиняючись, заносив молитву чи коротке побожне зітхання, прославляючи Царицю Неба; дивлячись на Її образ, просив заступництва на дальшу подорож. Невідомо, хто намалював образ і встановив його в тому місці».

повернення Кохавинської чудотворної ікони

Історія Кохавина, яке знаходиться у Жидачівському районі Львівської області, розпочинається появою у XVII ст. чудотворного образу Матері Божої. Знаменитою ікона стала 1646 року завдяки чуду, яке сталося з дідичкою м. Руди Анною Воянковською. Як свідчить переказ, задокументований у XVIII столітті, її коні клякнули перед цим образом і не рухались далі, поки вона не вийшла з карети помолитись. 1650 року образ вже славився чудотворною силою і був перенесений з дуба процесією до парафіяльної церкви в містечку Руда. 1680-го київська воєводина Тереза Виговська побудувала у кохавинському лісі дерев'яну

каплицю, куди за наказом Львівського архиєпископа Констанція Лепського було перенесено образ. На урочистість перенесення прибуло дуже багато паломників. Відтоді це місце стає центром для безперервного паломництва вірних. Деякі паломники оселюються біля каплиці назавжди, провадячи пустельницьке життя та посвячуючись молитві, яка від цього часу стає неустанним прославленням Бога і Матері Божої в цьому місці.

Розголос про чудодійну силу образу рознісся по всій околиці. Господь Бог за посередництвом Матері Божої вислуховує молитви тих, хто з вірою просить у своїх потребах, діються навіть чудесні оздоровлення. 1740 року Церква присилає комісію, яка зібрала під присягою від людей свідчення про чуда. Власник м. Руди Костянтин Виговський 1748-го починає будувати нову дерев'яну церкву Кохавинській Матері Божій. 12 травня 1755 року Архиєпископ Львівський Вижицький висилає знову Церковну комісію до Кохавино для докладного вивчення справи, пов'язаної із визнанням чудотворності образу. Опитали свідків, які під присягою складали визнання про історію образу і про надприродні чуда та ласки, отримані через заступництво Матері Божої Кохавинської. В одному зі свідоцтв того часу читаємо: «Лежав я шість тижнів не встаючи з ліжка, готовий був вже помирати, написав заповіт, втративши надію на одужання. Але після шести тижнів почав молитися до Матері Божої Кохавинської, відразу відчув полегшення, а за тиждень цілковито оздоровився. Тепер приїхав подякувати Пречистій Діві Марії». На підставі всіх свідчень і заключних актів архиєпископ проголошує 26 травня 1755 року образ Матері Божої Кохавинської чудотворним.

22 червня 1755 року, у перший день Зелених Свят за українським календарем, Архиєпископ Львівський Вижицький особисто приїхав на перенесення чудотворного образу з каплиці до новозбудованої церкви. Обряд перенесення відбувся урочисто за участю вірних трьох обрядів: греко-католицького, латинського і вірменського. Урочист Архиєрейську Літургію у візантійськом обряді відслужив єпископ Львівський Ле Шептицький (пізніше став Митрополитом приїхавши спеціально зі Львова разом із свої хором. З ним співслужив о. Каспрови Апостольський протонотарій і адміністрато Львівської Вірменської Архикатедри.

Від кінця XVIII ст. до середини XIX ст. куль Кохавинської Матері Божої був сильн занедбаний. Після періоду застою знов відроджується первісна слава чудотворног образу Матері Божої і цього чудотворного місц Через чисельність паломників, які не вміщалис у дерев'яній церкві, вирішено будувати велик кам'яну церкву. 7 червня 1868 р. посвячен наріжний камінь під будову нової кам'яної церкв романського стилю. Її будова, яку закінчен щойно 1894-го, тривала з великими труднощам 30 серпня 1894 року відбулося посвячення нов церкви, а 1 вересня — урочисте перенесенн чудотворного образу Матері Божої до нов церкви. Прибувають численні паломник українці, поляки, вірмени. У переддень свята н чування прибуло близько 30 тис. паломників околиць — від Ходорова аж до гір з-під угорськог кордону. В сам день перенесення чудотворног образу у процесії брало участь 30 тися паломників. 8 вересня 1896 року відбулос святкування 250-ліття об'явлення чудотворног образу. Під час цього ювілейного святкуванн до Святого Причастя приступило 10 тисяч вірни з них 6 тисяч українців і тільки 4 тисячі полякі Ось висвітлення цих подій в «Церковній Газеті за 20 вересня 1894 року: «Кохавино надзвичайній пошані людей всіх трьох обрядів Українців сходиться до нього найбільше, навіт більше від латинників; бувають дні в році, кол прибувають також вірмени... Це одне з тих місць в якому виявляється єдність віри і Церкви незважаючи на різницю в обрядах». З часопис «Приятель Слуг» за 28 січня 1906 р. читаємо таке «Кохавино у надзвичайній пошані навколишні людей, переважно в українців, а навіть і у вірмен

ч вони далеко заселені; українців сюди ибуває навіть більше від поляків... Як то гарно, у стіп Матері Божої і для Її пошани люди однієї ри і однієї (Христової) Церкви, хоч різних рядів, єднаються». Ось так пишуть польські соби масової інформації. Ці коротенькі слови з мас-медіа, для кращого їх зрозуміння, трібно зіставити разом з політичними і ціональними протистояннями, які відбувалися Галицьких землях між нашим українським родом і польським. Мати Божа, яка ославилася чудесами в Кохавино, хотіла имирити ці два народи і, можливо, для цієї илі не потрібно було проливати стільки крові. жливо, світ мав змогу уникнути І Світової війни. війна — це наслідок людських гріхів. Можливо, могло бути ще одним чудом, яке Пречиста Діва рія хотіла вчинити в святому місці. Але гордість дська не зрозуміла уроку з Небес.

За старанням о. Івана Тшопінського на місці явлення чудотворного образу в 1901-1902 ках, де стояла стара струхлявіла дерев'яна лиця, яку вже не можна було відреставрувати, будовано нову, мурована, в готичному стилі. ьому часі також розширюють кам'яну церкву: ятилище видовжують на 13 метрів, будовуються бічні абсиди. Церква набула рми хреста.

Найбільшою подією, якої ще не було в хавино з часу появи чудотворного образу, ла коронація ікони у серпні 1912 року ськими золотими коронами. Сталося це здяки великій славі Кохавинської Матері жої. На день коронації прибуло найбільше омників за всю історію Кохавинської Матері жої. Тільки поїздами приїхало 180 тисяч, не слячи піших прочан, подорожуючих каретами возами. Сто тисяч прийняли Святе Причастя. таємо в «Атенеум Сацердотіс» за 1912 р.: «... ибувають сюди українці й поляки, вірмени і ці, угорці і словаки — всі під променями дотворного Образу перемагають в собі никлі незгоди, як також ненависть, яка може ги безпосередньою причиною злочинів...»

■ *Мати Божа, яка прославилася чудесами в Кохавино*

Дуже гарні висловлювання знаходимо в газетах про братню любов між народами. Старожили, які пригадують собі ці події, висловлюють іншу думку. Вони кажуть, що українців навіть не впускали до середини церкви. Таке ставлення поляків не відбирало віри в нашого народу у те, що Мати Божа вислухає їхню молитву, як Бог вислухав покірного митаря, що своєю молитвою був виправданий.

У жовтні 1991 року костел став греко-католицькою святинею. 13 жовтня 1991 року, о 17 год., було відкрито церкву. Відправа спочатку відбулася перед дверима храму, потім отці відкрили двері й зайшли до святині. Богослуження тривали цілу ніч. 14 жовтня, на свято Покрови Пресвятої Богородиці, перший раз відправили Архиєрейська Службу Божу і відбулося освячення храму. На цю подію прибули процесії і прочани зі Стрия, Більча, Гніздичева, Руди, Покрівець, Лівчиць. Співав стрийський хор. Директори шкіл з вчителями та учнями прибули на це свято. Дівчата та хлопці, одягнені в український стрій, несли процесію і синьо-жовті прапори. 16 серпня 1992 року з м. Жидачів о. Сивик та

польський священик урочистим походом принесли коронована ікону Матері Божої Кохавинської. Ця ікона знаходилася в жидачівській церквій. Після богослуження похід ішов до каплички, де було відправлено молебень до Матері Божої.

На храмовий празник Покрови Пресвятої Богородиці до Кохавино прибувають паломники з Львівської, Івано-Франківської та Тернопільської областей, щоб звеличити Матір Божу Кохавинську та випросити в Неї особливих ласк чи заступництва в різних потребах. Вже традицією стала молодіжна проща, яку кожного року, 22 травня (празник Перенесення мощей святого Миколая), організовують парохи Жидачівського деканату.

30 травня 2000 року з Польщі до Кохавино привезли копію чудотворної ікони. З якими урочистостями і процесією зустріли її! З навколишніх сіл та міст прибули священики разом із вірними, щоб зустріти і поклонитися Матері Божій Кохавинській. Вірні співали пісні.

Кожного року до нашого храму приходять організованим походом паломники з м. Жидачева та сіл району. 13 листопада 2000 року, на честь ювілею Різдва Христового та утворення Стрийської єпархії, до Кохавино прибули паломники зі Стрия і навколишніх сі

18 лютого 2001 року було освячено ще одн копію чудотворного образу Кохавинськ Матері Божої, яку намалювала п. Орис Николишин, жителька Гніздичева, на кошт однієї побожної сім'ї. Цей образ урочист перенесено до каплички — місця об'явлення

Тепер уже немає того крислатого дуба, н якому було з'явлення, бо час зробив свої справу. На тому місці стоїть капличка, як своєю наготою зворушує до глибини серця ніби закликає нас: «Прийдіть до Мене всі, а заспокою вас, Я вилікую ваші душевні рани зменшу ваш біль і страждання, тільки прийді до Мене, принесіть свої терпіння Мені». І йдут вірні на поклик Матері Божої, як ішли вікам отримуючи те, про що з вірою просили т просять. Місце це справді не просте, бо кол зайти до каплички, поринаєш у стан велик насолоди та молитовний спокій. А водиця цій криничці цілюща, про що свідчать відгук які люди занотовують у зошиті, котри перебуває в церкві. Записи справді цінні, бо них подано факти чудесних ласк, які отримал люди за посередництвом Матері Божо Кохавинської.

ШТРИХИ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ЗГРОМАДЖЕННЯ ОРІОНІСТІВ

Ігор СКЛЕНАР

Допоміжною ланкою у місійній діяльності УГКЦ як в минулому, так і в сьогоденні є чоловічі і жіночі Чини та Згромадження, які часто мають закордонне походження. Деякі не можуть «прижитися» через низку причин, інші активізують свою діяльність і органічно входять в життя Церкви і пізнають традиції та обряди народу, серед якого опинилися за Божим Провидінням. Невелика спільнота Згромадження Оріоністів (офіційна назва — Мала Справа Божого Провидіння) діє у Львові з жовтня 2001 року. Її очолює о. Еджідіо Монтанарі, колишній парох у містечку Вогер (Італія) і випускник Папського Східног Інституту. Цей священик віддавна цікавивс духовністю і традиціями країн Східної Європ Греко-католицький єпарх в Буенос-Айре (Аргентина) Михайло Микицей, оріоніс запропонував колишньому головному наст ятелеві цього Згромадження о. Роберт Сіміонато розширити горизонти їхньо релігійної діяльності. Отець Еджідіо був одни з тих, хто написав заяву про бажання викс нувати духовну працю за кордоном.

Все починалося з вивчення італійської мови при ликих львівських храмах — св. Володимира і льги та Різдва Богородиці на Сихові. Це був сток спілкування із українцями та налагодження 'язків з ними. При церкві Різдва Пресвятої огородиці у 2003-2004 рр. о. Еджідіо займався неповносправною молоддю, допомагав у оведенні літнього релігійного заходу «Веселі нікули» разом із сестрами Салезіянками. оріоністи зустрічалися із главою УГКЦ аженнішим Любомиром Гузаром, який 2004 ку дав дозвіл отцю Еджідіо служити св. Літургію ізантійському обряді. Його літургійний досвід зпочався із співслужіння у «Домініканах» опулярна назва церкви Пресвятої Євхаристії) зом із греко-католицькими священиками, а тім була самостійна літургійна праця у каплиці му на Пекарській.

16 травня 2004 року Згромадження оріоністів ікувала визначна подія: проголошення святим нього засновника блаженного отця Луїджі оріоне, незвичайну духовну постать Європи. Він в свідком бідності, голоду, коли в Італії рилися різні хвороби, які є такими ж

Святий Луїджі ОРІОНЕ

реальними в сьогоднішньому світі. Засноване ним Згромадження діє під гаслом «Instaurare omnia in Cristo» («Об'єднати все у Христі») у більш ніж 30 країнах світу на різних континентах, навіть у Святій Землі, і складається з більш ніж тисячі членів.

Канонізація св. Луїджі Оріоне ще більше надихнула настоятеля о. Еджідіо для розвитку Малої Справи Божого Провидіння в Україні. Згромадження Оріоністів вирішило заснувати духовний осередок на взірець того, як це зробив їхній засновник, коли у 1905 році придбав перший дім у Тортоні. Відкриття і посвячення в листопаді 2005 року Дому Божого Провидіння на вулиці Селянській у Львові відкрило нову сторінку діяльності Згромадження. Воно працює в основному з трьома категоріями людей: молоддю, неповносправними та бідними цього району. Ораторія, тобто молодіжний релігійний осередок, складається з груп, які очолені аніматорами (відповідальними особами). Близько сотні дітей задіяні регулярно у діяльності ораторії, а влітку монахи спільно з сестрами організовують навчання і дозвілля для майже трьох сотень малюків.

2006 року на вулиці Лінкольна неподалік Дому розпочалося будівництво каплиці і ораторії. 24 травня цього року спільнота оріоністів пережила у цьому місці радісну подію: посвячення храму св. Луїджі Оріоне, яке здійснив архиєпископ Львівський УГКЦ Ігор Возьняк, ЧНІ. На Архиєрейській Літургії з ним співслужили владика Михайло Микицей, його помічник в Аргентині владика Святослав Шевчук, о. Еджідіо Монтанарі, настоятель каплиці св. Оріоне, та ін. Були також присутні Генеральний настоятель Згромадження оріоністів о. Флавіо Пелозо з Рима, священики та миряни з Італії. У своїй проповіді владика Ігор закликав вірних сприяти у духовній праці оріоністів, які будуть виконувати своє служіння певний час у каплиці, а в перспективі на цій території має постати ще великий духовний центр. Архиєпископ Львівський подякував о. Монтанарі за

будівництво і активну пасторальну діяльність.

Після Літургії було зачитано привітання від глави УГКЦ блаженнішого Любомира Гузара, який коротко розповів про харизму цього Згромадження, яке розкидане по цілому світу. Своїми спогадами про вступ до цієї монашої спільноти поділився владика Михайло Микицей, який вважає діяльність оріоністів необхідною в Україні. На завершення слово мав о. Флавіо Пелозо, який під духовні співи італійською мовою привітав настоятеля і парафіян каплиці із святом та наголосив н великих духовних дарах, якими волод засновник їхнього Згромадження св. Луїдж Оріоне. Генеральний настоятель переда владиці Ігорю мощі цієї людини, сповнен великого динамізму і апостольського запал Свою радість з приводу посвячення капли оріоністів висловив ректор УКУ о. Бори Гудзяк. Ввечері святкування з нагоди відкритт нового храму продовжилися святкови концертом і яскравим фейєрверком.

ОСВЯЧЕННЯ ТА ОФІЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ ДРУГОЇ ТУРБІНИ ГІДРОЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ В БУЧАЧІ

У неділю, 17 травня 2009 року, при василіянському монастирі Чесного Хреста Господнього в м. Бучачі відбулося посвячення та офіційне відкриття другої турбіни гідроелектростанції потужністю 200 кВт•год *(загальна потужність 280 кВт•год)*. Реалізація проекту стала можливою насамперед завдяки ідеї о. Івана Майковича, ЧСВВ, економа монастиря, за фінансової підтримки добродійної організації німецьких католиків «Реновабіс» та Бучацької єпархії УГКЦ. На торжество прибула делегація з Німеччини, п. Йоаким Зауер, референт країн Східної Європи та Центральної Азії, та п. Андрій Кучеренко. Прибули гості з обласної, районної державних адміністрацій, представники міської влади, різних організацій, добродії та численні гості. Електростанція має послужити збереженню довкілля і зробити внесок для підтримання функціональності монастиря та його душпастирських і соціальних справ. Даний проект є також першим кроком практичної відповіді Церкви в Україні на виклики сучасної екологічної кризи та свідченням її відповідальності перед Богом за довірені на відповідальне управління природні ресурси, а зрештою і за сам людину, яка стає жертвою виснаження т забруднення довкілля, як наголосив д- Володимир Шеремета, керівник Бюро УГКЦ питань екології. Було висловлено також надіє що Україна піде шляхом держав, які відмовилис від загрози «мирного атому» і сприяют інтенсивному розвитку відновлювальн енергетики та впровадженню новітніх систе енергозбереження задля охорони природи кращого майбутнього людей.

■ *Офіційне відкриття другої турбіни гідроелектростанції*

«ЩАСЛИВИЙ ТОЙ, ХТО ВМИРАЄ МОЛОДИЙ ДУХОМ...»

СЕСТРА САВИНА КУРІЙ, СНДМ (1919-2009)

Єлисавета ПРОЦЬ, СНДМ

Святість людини часто ховається за її ностотою, тихістю та скромністю. Буває, що ю ми відкриваємо це лише після її відходу д нас. Тоді відчуваємо велику втрату, бо жна було б так багато навчитися від цієї одини, почерпнути з її досвіду. Нещодавно у іт. Перегінське упокоїлася у Бозі сестра ужебниця Савина Курій. Цього року вона ала святкувати 90-літній ювілей життя та 75-тя чернечої посвяти. Її життя було постійним аганням виконувати волю Божу та служити ижнім. Щойно після смерті с. Савини яскраво сяяли її чесноти й усі дізналися, яким великим арбом вона була для нас.

Сестра Савина Курій (хресне ім'я Ірина) родилася 30 листопада 1919 року у с. ртаків на Сокальщині, в українській лянській родині Назарія Курія та Євфимії з ду Сінкович. Батько був хліборобом і дником сільської ради, мати займалася денням домашнього господарства. Родина ріїв була глибоко християнська і патріотична. неділі та свята батьки й діти ходили до церкви. собливо усі любили травневі Марійські гослужіння. Побожні батьки старалися алечку привчати дітей до молитви, науки і аці. Завдяки батькові маленька Ірина, маючи оків, вже вміла читати. Довгими зимовими чорами, при тьмяному світлі каганця, вона речитувала для хворого батька Біблійну орію та Хресну дорогу. Уже з раннього тинства Ірина цікавилася духовним життям, тала релігійні книги, багато молилася. ростток чернечого покликання зародився в уші, мабуть, ще у дитинстві. Одного разу їй снився дивний сон. Недалеко від хати дини Куріїв жив багач, на стодолі якого леки влаштували собі гніздо. Маленька Ірина цікавим дитячим поглядом часто спостерігала за життям цих птахів. Уві сні Ірина побачила гніздо, але, замість лелек, там стояла Божа Мати з відкритими руками і запрошувала її до себе. Маленька дівчинка забула про цей казковий сон. Але через багато років вона знову пригадала його. Ірина була активною у парафіяльному житті, належала до «Марійської Дружини». У 1930-1933 роках, коли на Східній Україні лютував голод, Ірина з іншими дівчатами збирала допомогу для голодуючих українців.

У 1933 р. Ірина закінчила сільську 7-річну школу та роздумувала про своє майбутнє життя. Дівчина відчувала велике бажання служити Богові у чернечому стані. Попросивши благословення у батьків, 16 червня 1934 року вступила до Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії у Кристинополі. Вона

■ *Сестра Савина КУРІЙ (Перегінськ, 2005р.)*

почувалася дуже щасливою, що стала на дорогу посвяти Богові. Коли вперше увійшла до каплиці Новіціятського дому, погляд Ірини зустрівся із поглядом Пресвятої Богородиці, яка з напрестольної статуї дивилася на молоду кандидатку. Ірина знову пригадала свій дитячий сон. На неї дивилася статуя Богородиці, яку вона вже бачила у тому сні. Особливу любов до Богородиці Ірина плекала протягом цілого свого життя. 1 січня 1935 у каплиці Новіціятського дому відбулися облечини кандидаток. Ірина стала с. Савиною. Під проводом вчительки новичок, с. Климентії Долгунь і магістра новіціяту, о. Йосифа Загвійського, ЧСВВ, с. Савина та інші молоді сестри навчалися підвалин чернечого життя. 14 січня 1937 року с. Савина Курій склала перші обіти. Настоятелі направили молоду й здібну сестру до м. Делятина, де сестри при своєму домі провадили захоронку. Сестра Савина радо включилася в апостолят сестер служебниць — виховувала малих дітей у захоронці, допомагала одиноким хворим, відвідуючи їх по домах, а також доглядала і прибирала у церкві.

Сестра дуже любила дітей. Щоб отримати професійну освіту для провадження захоронок вона 1937 року вступила до Захоронкарської Семінарії св. свящ. Йосафата, яку провадили Сестри Василіянки у Львові. 1939-го почалася Друга світова війна. Сестра Савина змушена була перервати навчання та переїхала до Новіціятського дому в Кристинополі. У 1940 р. її направили до спільноти сестер у Ярославі. Протягом п'яти років с. Савина працювала вихователькою в захоронці. Крім того, обслуговувала дві церкви, у яких прасувала, прибирала, готувала дітей до Першого Святого Причастя, організовувала виступи на релігійні свята, провадила братство «Апостольство молитви» та дитячо-юнацьку організацію «Пласт». 1943 року на празник Успіння Пресвятої Богородиці в Кристинополі, у присутності с. Вероніки Гарґіль, Головної Настоятельки, с. Савина склала довічні обіти, посвятивши себе Богові до смерті.

У 1945 р. під час операції «Вісла» с. Савин Курій і с. Даниїлу Якубенко з Ярослав відправили на Галичину й сестри опинилися Калуші на Івано-Франківщині. Було дуж важко знайти житло, мешкали вони в одн кімнаті, не раз терпіли велику нужду. Цілі рік с. Савина не могла знайти працю, щоб заробити на прожиття. Коли у 1946 р почалися переслідування УГКЦ, сестри бул змушені зняти чернечий одяг. У 1947 р. великими зусиллями с. Савині вдалос влаштуватися на роботу вихователем Калуську спецшколу-інтернат для глухи дітей. Через п'ять років с. Савину перевели н посаду вчителя у цій школі.

У 1949 р. с. Савина і с. Даниїла прийнял до себе хворого о. Методія Болецького, ЧСВ якого переслідували органи НКВД. Йом виділили кімнату, а самі мешкали у невелик кухні. Переховуючи переслідуваного грек католицького монаха-священика, с. Савин ризикувала втратити працю у школі. Спочат сестри і отець дуже бідували, жили лише н 60 крб зарплати с. Савини. Потрібно було ц купувати ліки. Але їх силою були молитв Божественна Літургія та надія на Бож допомогу. Сестра дуже гарно згадувала пр о. Методія: *«Це сам Ісус його до нас посла він був дуже добрим монахом»*. Хвори отець намагався допомагати сестрам найперше духовно. Він написав для сесте триденні реколекції перед відновою обітів.

Одного разу с. Савина принесла додому яку газету, у якій було докладно описано пр Волгодонський судноплавний канал, який бу збудований у 1952 р. Протягом трьох місяців Савина разом із о. Методієм виготовляли мак цього каналу, який згодом із великим успіхо демонструвався на різних конкурсах та виставка Івано-Франківщини. За цей макет директо спецшколи-інтернату, у якій працювала Савина, отримала нагороду — медаль, а Савина з о. Методієм не отримали нічого. Ал Боже провидіння подбало і про них. Голов

одного із місцевих колгоспів побачив цей майстерно виготовлений макет. Він попросив сестру, за винагороду, допомогти оформити колону для параду до 7 листопада. Сестра радо погодилася, і вони з о. Методієм вчасно виконали замовлення. За це голова колгоспу дав їм корову та привіз будівельні матеріали на будівництво нової стодоли. Так Господь піклувався про своїх слуг. Отець прожив із сестрами чотири з половиною роки. Сестри піклувалися про нього до смерті. Помер уночі. Сестри одягнули його у габіт та епітрахиль та пішли по труну. Уже заздалегідь с. Даниїла замовила у столяра-поляка труну і попросила, щоби ця труна зберігалася у його майстерні, оскільки у сестер не було місця. Сестри самі вночі перенесли труну до свого дому і вклали до неї тіло померлого отця. Перед смертю о. Методій заповів, що не бажає, щоб його хоронив православний священик. Тому сестри поспішили знайти греко-католицького священика. Вранці с. Савина пішла на пошту і відіслала телеграму до о. Софрона Дмитерка, ЧСВВ, котрий мешкав у Коломиї. Отець Софрон одразу ж приїхав, відправив парастас і поховав о. Методія. На похороні було багато людей. Після похорону о. Софрона заарештували.

Тиждень після смерті о. М. Болецького, ЧСВВ, до сестер приїхав о. Дам'ян Богун, ЧСВВ, який повернувся із Сибіру і не мав де перебувати. Сестри прийняли отця до свого дому та надалі мали духовну опіку. Отець Дам'ян щодня відправляв Божественну Літургію, давав сестрам теми для розважання, говорив проповіді. У двох зошитах отець Богун написав для сестер 8-денні реколекції. Ті цінні рукописи с. Савина зберігала ціле життя та давала читати іншим. Одного разу с. Савина запитала отця Богуна, чому він не вміє добре співати. *«Як мене навчили, так я співаю,»* – відповів отець. Отець Дам'ян також допомагав с. Савині робити різні макети – *«Мені п'ятнадцятий минало»*, *«Колгоспний двір»*, для шкільної бібліотеки зробив електричне освітлення. Через рік о. Дам'ян від'їхав з Калуша. Сестра з великою приємністю згадувала про свою настоятельку – с. Даниїлу Якубенко, яка по-материнськи піклувалася про молоду сестру. Сестра Даниїла знайшла для неї вчительку з гри на фортепіано, щоби с. Савина могла вправлятися на музичному інструменті, що дуже допомагає у педагогічній діяльності. Саме с. Даниїла заохотила сестру поступати на навчання до вищого навчального закладу, щоби здобути державну освіту. У 1964-1969 рр. с.Савина навчалася у Державному Педагогічному Інституті ім. Горького у м. Києві, здобувши спеціальність *«Дефектологія. Сурдопедагогіка»*.

1972 року с. Даниїла Якубенко померла і с. Савина залишилася сама. Весь свій час вона присвячувала хворим дітям у школі-інтернаті. Збереглися численні світлини, на яких можна побачити с. Савину серед глухонімих дітей. Вона була дуже хорошим педагогом, крім того, часто організовувала дітям подорожі до Карпат, разом із ними піднімалася на Говерлу. Діти, мабуть, на ціле життя запам'ятали свою улюблену вчительку – Ірину Назарівну (так вони називали с. Савину),

■ *с. САВИНА (Калуш, 1951 рік)*

■ *с.Савина перед вступом до монастиря зі своїми рідними (Кристинопіль 15.06.1934)*

котра, будучи богопосвяченою особою у часи панування комуністичного режиму, своїм життям та посвятою проповідувала Бога. У 1980 р. с. Савина вийшла на пенсію. Але її діяльність серед дітей та молоді не припинилася. Із початком відродження нашої Церкви і держави сестра, незважаючи на свій похилий вік, включилася у пасторальну працю як катехитка та вчитель християнської етики. На катехитичне служіння с. Савину благословив її давній приятель — преосвященний Владика Софрон Дмитерко словами: *«До цього часу ти працювала для хліба, а тепер працюй для Ісуса»*.

Із 1990 р. с. Савина навчала дітей і молодь катехизму і працювала у недільній школі при церкві св. Михаїла, катехизувала у школах м. Калуша, у гімназії, відвідувала дитячі садочки, приготовляла дітей до Першого Святого Причастя, організовувала зустрічі з молоддю, прощі та екскурсії. Працюючи у школі № 3, сестра займалася з учителями, заохочувала їх до християнського життя, до молитви, поширювала релігійну літературу. Завдяки її наполегливості тринадцять родин педагогів взяли церковний шлюб. Сестра Савина дбала про нові покликання до священичого стану, приготовляла юнаків до вступу в духовну семінарію (із них п'ятеро стали священиками). А дівчат готувала до вступу в Івано-Франківський Катехитичний інститут. Вона була відкритою до всіх, хто звертався за допомогою, порадою, проханням про молитву. У своїй невеликій квартирі в Калуші часто організовувала зустрічі з молоддю, зі студентами, давала мудрі материнські поради, як вирішити певні життєві проблеми чи труднощі. Усіх, хто звертався до неї, заохочувала до молитви.

Збереглися численні листи, написані до с. Савини — від її учнів, колег по роботі, духовних дітей. У цих листах є велика вдячність, довір'я, любов до своєї вчительки, прохання про молитву. У Провінційному архіві Сестер Служебниць зберігся лист, який написав на ім'я Провінційної Настоятельки калуський декан — о. мітрат М. Бігун. В ньому отець-декан описує велику апостольську працю с. Савини у м. Калуші, її любов до дітей. Отець просить не забирати с. Савину, бо вона ще дуже потрібна в Калуші. Хвора с. Савина ще десять років перебувала у цьому місті і служила людям. У 2005 р. вона, будучи вже дуже немічною, переїхала до спільноти сестер дому Різдва Матері Божої у смт. Перегінське. Незважаючи на похилий вік та хворобу, с. Савина старалася бути корисною у спільноті — допомагала сестрам, виконувала різну домашню роботу, пильнувала город, заохочувала молодших добрим словом та усмішкою. А найбільшою її працею була молитва. Перебуваючи перед Євхаристійним Христом, с. Савина багато молилася за Згромадження Сестер Служебниць, за нові покликання, а також у численних намірениях людей, котрі так часто зверталися про молитовну підтримку.

Сестра Савина мала ще одну дуже чудову звичку — з багатьма людьми вона укладала так званий *«договір про взаємну молитву аж до смерті»*. Серед тих людей був владика Софрон Дмитерко. Коли владика Софрон вже

лежав важко хворий, с. Савина відвідала його у м. Івано-Франківську. Владика жартома запитав, чи с. Савина часом не забула про їх взаємний договір, бо він його намагається ретельно сповняти. Сестра Савина ще раз запевнила Владику про щоденну молитву за нього.

16 червня цього року с. Савина Курій мала відсвяткувати 75-літній ювілей богопосвяченого життя. До цієї важливої події у земному житті не дожила трохи більше одного місяця. 7 травня о 3-ій годині ночі Господь прийняв жертву її земного життя, переставивши до щасливої вічності у Божому Царстві. Домовину із тілом померлої с. Савини було покладено у домі сестер у смт. Перегінське. Вістка про смерть с. Савини швидко облетіла спільноти сестер, мешканців смт. Перегінське та м. Калуша. Багато людей приходило, щоб помолитися біля домовини померлої. Тут були учні та вчителі, з котрими с Савина працювала у м. Калуші. Похорон с. Савини Курій відбувся 9 травня за участі великої кількост сестер, священиків та мирян. Отець Роман Балагура, декан Перегінський, звернувся до присутніх зі словом про с. Савину, із котрою він познайомився у кінці 80-х років у м. Калуші. Отець Роман підкреслив, що її багатством були ті численні молоді християнські душі, котрі вона привела до Ісуса. Сестра Надія Котур, Провінційна Настоятелька, пригадала слова с. Савини: *«Я була щаслива у житті, я ніколи не жаліла, що я вибрала Христа. Будьмо вдячні Богові за дар життя і покликання»*. Коли роздумуємо про життя цієї монахині, у серці зроджується велика вдячність за цінний дар чернечого покликання, а також молитва про вірність та витривалість у ньому до кінця.

«ПОСЛУХ ЛІПШИЙ ВІД ЖЕРТВИ» (1САМ 15,22)

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

У травні Найвищий Трибунал Апостольської Сигнатури в Римі оприлюднив остаточний вирок на апеляції, які кілька років тому подали до цього Трибуналу п'ять колишніх ченців Василіянського чину, А. Догнал, Р. Шпіржік, В. Шелепко, Ю. Шпіржік та В. Гітюк. Варто нагадати про суть справи, про яку йдеться в рішенні найвищого церковного суду.

Майже всі ці священики належали до розформованої у липні 2004 року Василіянської Делегатури св. Прокопія у Чеській Республіці. Того-таки року вони подали прохання до Конгрегації для Східних Церков про уможливлення їм переходу до іншої форми монашого життя, тобто попросили про створення нового монастиря, який був би підпорядкований місцевому єпископу і не належав до Василіянського чину. Оскільки юридично можливість переходу до ще неіснуючої форми чернечого життя не передбачена в церковному праві, згадана Свята Конгрегація дала інструкції про спосіб дій у такому разі та нагадала, що поки такого такого переходу не відбулося, всі підписанти прохання надалі в усьому повинні «підпорядковуватися Протоігуменові і виконувати його розпо рядження». На жаль, ці зауваження не були прийняті до уваги. У серпні того самого року трапився прикрий інцидент, коли вони довільно трактуючи візит Протоігумена Провінції Отців Василіян в Україні, не допустили його до монастиря в Підгірцях, в якому перебували. Не зважаючи на заклики Провінційної управи до покаяння і навернення згадані особи продовжували чинити опір правним Настоятелям, виявляючи важкий непослух. Цей непослух, натомість, виправ довували надуманими твердженнями, ніби їм забороняють проповідувати Боже Слово. Надуманими, оскільки прибувши із Чехії в Україну, отці отримали всі можливості

сприяння для проповідування.

Саме тому, внаслідок відповідного юридичного процесу, який тривав протягом кількох місяців, священики А. Догнал, Ю. Шпіржік, Р. Шпіржік, В. Гітюк та В. Шелепко були правно відпущені з Василіянського Чину з усіма наслідками, які з цього випливають. Члени колишньої Делегатури св. Прокопія, а також члени української провінції Чину подали апеляцію до найвищого церковного трибуналу, але й надалі перебували у непослуху до своїх Настоятелів, попри те, що факт подання апеляції не звільнив їх від обіту послуху, який склали перед Богом і Церквою. У своїх листах, адресованих церковному проводу та широкому загалу і поширюваних через пошту та Інтернет, вони висловлювали претензії на виправлення всіх недоліків та недомагань у Церкві, часто грубо зневажаючи та ображаючи церковну ієрархію. Таким чином вони фактично самоусунулися від василіянської спільноти, всупереч церковним канонам і правилам створили новий монастир в с. Підгірці Бродівського району Львівської області та діють такими методами, які суперечать місії і покликанню Церкви й Чину, провадять до розколу і схизми. Протягом останнього року дані особи намагаються переконати широкий загал, що вони отримали дійсні єпископські свячення, порівнюючи себе до переслідуваних за віру ісповідників радянської доби. Таке порівняння є блюзнірським, адже зневажає терпіння і смерть багатьох мучеників за віру, оскільки сьогодні зі сторони світської чи церковної влади немає жодних загроз фізичного знищення, як це було під час панування більшовицького режиму. Дані особи можуть вільно висловлювати свої погляди і думки. Тому можемо з певністю твердити, що жодних єпископських свячень не відбулося, а якщо якийсь обряд і було проведено, він був не більш ніж фарсом, і даних осіб варто вважати самосвятами.

Свята Католицька Церква мусила реагувати, і тому 2008 року було проголошено кару великої екскомуніки, тобто виключення із єдності з Католицькою Церквою, для чотирьох священиків, які самовільно проголосили себе греко-католицькими єпископами, — А. Догнала, Р. Обергаусера, Р. Шпіржіка та В. Гітюка, а це рішення потвердив і Найвищий Трибунал Апостольської Сигнатури. Проте вони й далі продовжували називати себе ченцями-василіянами, покликаючись на те, що їхня справа розглядається церковним трибуналом у Римі.

Нарешті Найвищий Трибунал Апостольської Сигнатури, пильно розглянувши справу і зваживши на аргументи, виніс своє остаточне рішення — не приймати до розгляду апеляції вище названих священиків, залишивши тим самим у силі рішення Протоархимандрита Василіянського Чину та Священної Конгрегації для Східних Церков про їх видалення із цього Чину. З цього випливає, що на основі отриманих від Найвищого Трибуналу Апостольської Сигнатури рішень, священики ШЕЛЕПКО Василь (чернече ім'я Роман), народжений 10 серпня 1969 р., громадянин України; ШПІРЖІК Юрій (SPIRIK Jiri, чернече ім'я Кирило), народжений 13 листопада 1966 р., громадянин Чеської Республіки; ШПІРЖІК Річард (SPIRIK Richard, чернече ім'я Методій) народжений 6 березня 1968 р., громадянин Чеської Республіки; ГІТЮК Василь (чернече ім'я Маркіян), народжений 28 січня 1970 р., громадянин України; ДОГНАЛ Антонін (DOHNAL Antonin, чернече ім'я Ілля), народжений 7 червня 1946, громадянин Чеської Республіки, більше не належать до Василіянського Чину Святого Йосафата з усіма наслідками. Вони не мають права одягати василіянську рясу і ставити біля свого імені чи прізвища василіянську позначку «ЧСВВ» («OSBM») або «ЧСВВ-ІІІ» («OSBM-III»).

Імовірно, що попри всі попередні запевнення, колишні священики і ченці даних рішень церковної ієрархії не приймуть і продовжуватимуть свою діяльність, намагаючись створювати власну церковну спільноту і переконувати громадськість, що тільки вони можуть урятувати Церкву від занепаду. В цій ситуації кожен християнин, який

правдиво вірить в Бога і довіряє Церкві (як визнаємо щодня у Символі віри) повинен прихилитися до слів і пересторог Церкви, видима структура якої всім явна, бо саме через Церкву промовляє Господь. Ми свідомі того, що Церква, як і в кожному історичному періоді, переживає тепер важкі часи і переслідування. Але якщо мати хвора, ми її не виганяємо з дому. Святість Церкви залежить від кожного з нас. Тому не варто довіряти тим, які в ім'я порятунку Церкви роздирають її вже й так пошматоване тіло. Кожного разу, коли в Церкві наставав розкол, організатори виправдовували це дбанням п добро Церкви. Ми ж віримо, що в Церкві Святий Дух і жодні людські підступи не здатн захитати. А правдивий церковний світогляд це розумний усвідомлений послух (не сліпи А той, хто не вміє слухати, від Церкви відпад Послух — це не тільки засіб для організа діяльності, а глибокий акт віри, хто не м послуху, не вірить в Бога: «Послух ліпший і жертви, слухняність від баранячого жиру. Бу — це гріх чарівництва, сваволя — це злоч ідолопоклонства» (1 Сам 15,22-23).

ДИТЯЧІ ІГРИ: ПОТРІБНІ І ХИМЕРНІ

бр. Любомир КУШНІР, ЧСВВ

Ідея написання статті на цю тему виникла після розмови з підлітками, коли автор довідався, що вони можуть просиджувати навіть по 10 годин за комп'ютерними іграми під час канікул. Здається, що ця тема є на сьогоднішній день актуальною, тому що кількість домашніх комп'ютерів зростає досить швидко, а часто люди не можуть собі уявити, який вплив може мати комп'ютерна гра на дитину.

Сьогодні для багатьох підлітків комп'ютери стали невід'ємною частиною їхнього відпочинку. Коли з'являється комп'ютер вдома, батьки спочатку бувають задоволені, тому що дитина сидить вдома, її не виховує «вулиця», немає скарг від сусідів через витівки їхнього чада. Проте з часом батьки зауважують, що їхня дитина починає чомусь гірше вчитися; спілкується з ними, не відриваючи очей від монітора, а мелодії і звуки ігор деколи не припиняються навіть уночі. У більшості випадків батьки розуміють, що таке захоплення недобре і намагаються вживати якихось заходів: ховають комп'ютерний шнур чи мишку, але тоді починається величезний спротив... Це типова ситуація, коли підлітки надмірно захоплюються комп'ютерними іграми, а батьки не знають, як боротися з цим явищем. В цій статті мали меті дослідити, що саме приваблює підлітк комп'ютерній грі, які небезпеки можу виникнути при такому захопленні, як уникну шкідливого впливу таких розваг, що потріб робити, щоби не сталося біди.

Хоч проблема впливу комп'ютерної г боляче б'є по суспільству, та все-таки ма вивчена і найважче було знайти джерел щоби можна було зробити наукове д слідження. Спочатку необхідно було з'ясува що таке гра і яке її значення для вихован людини. Щоби дослідити вплив комп'ютерн гри на підлітка, ми попередньо проаналізува потребу гри у підлітковому віці, враховую особливості цього віку і властивості гри.

Пізніше вивчили вплив комп'ютерної гри підлітка, зокрема на психіку, бо саме через н комп'ютерна гра найбільше впливає формування особистості. Також зробле невеликі дослідження про вплив комп'ютерн гри на взаємини підлітка із людьми і про впл гри на мораль, духовність та релігійність підліт

Спілкуючись із людьми, залежними в комп'ютера, і знаючи трохи більше про ц проблему з матеріалів, із яких черпали інформаці

ми подали короткі, але суттєві поради, які могли б допомогти дітям-підліткам і їх батькам зрозуміти цю проблему зсередини. Сподіваємось, що ця праця і вивчення даної проблеми принесе користь хоча б одному підліткові, який захоплюється комп'ютерними іграми.

МІСЦЕ ГРИ У РОЗВИТКУ ПІДЛІТКА

Підлітковий вік є складним періодом, бо це час інтенсивних змін організму. Швидко розвиваються м'язи і скелет підлітка, змінюються його ріст, вага. Ці зміни відбуваються не завжди пропорційно, що часто стає причиною надмірного занепокоєння підлітка. У підлітків спостерігається збудженість нервової системи, і це спричинює імпульсивність, невідповідну поведінку і може створити конфліктні ситуації з оточенням. У цей час людина у призадумі має визначити для себе «хто вона є», щоби сформувати свою точку зору, свої життєві принципи, свою мету, свою ідентичність. У підлітків через зміни структур мозку може спостерігатися спад успішності в навчанні, у них посилюється хвилювання з приводу сприйняття однолітками. Це все свідчить, що цей час є важким — як для самого підлітка, так і для тих, хто його виховує.

У цьому розділі ми досліджували потребу гри у підлітковому віці, беручи до уваги фізіологічний, психічний і духовний розвиток підлітка, а також проблеми, які можуть виникнути у нього. Тут спробуємо знайти відповіді на такі запитання: Яку користь приносить гра підліткові? В чому гра йому допомагає? Що захоплює підлітка в грі?

Дослідження ми почали з пошуків визначення слова «гра». Потім опрацювали матеріали про застосування гри для виховання людини, для кращого розуміння потреби гри для підлітка.

Вивчаючи особливості поведінки, розвитку, потреб та проблем підліткового періоду і аналізуючи при цьому вплив гри, ми зробили дослідження про потребу гри для підлітка.

1.1 Застосування гри у педагогіці

Перш ніж говорити про застосування гри, спочатку з'ясуємо, що таке гра. В процесі дослідження знайдено кілька визначень слова «гра»?

Психолог Ю. Макселон дає таке визначення гри: «Гра — це генетично перший тип діяльності людини. Вона з'являється на початку життя і має принести особі почуття радості й приємності».

Тлумачний словник подає кілька визначень. Серед них для виховної теми:

а) Гра — це підпорядковане сукупності правил, прийомів, або основане на певних умовах заняття, що є розвагою, або розвагою і спортом одночасно.

б) Гра — це заняття дітей. Забава.

Із першого визначення ми дізнаємось цікаву деталь, що гра передається дитині генетично і з'являється на початку життя.

Вплив гри на особу може бути корисним або шкідливим. Гра позитивно впливатиме на людину, коли буде допомагати їй у фізичному, супільному, інтелектуальному і навіть духовному розвитку.

■ *Гра — це заняття дітей. Забава.*

Гра може мати і негативний вплив, якщо через неї людина занедбує свій фізичний розвиток, замикається в собі, якщо гра розвиває негативні пристрасті, емоції, гнів, агресію, смуток, страх, ненависть.

Залежно від мети, яку прагнуть досягнути через ігри, їх можна класифікувати на різні категорії, зокрема:

а) педагогічні — мета такої гри — виховання гравця;

б) розважальні — основна мета цієї гри — задоволення;

в) спортивні — сприяють зміцненню та розвитку організму;

г) інтерактивні — дозволяють гравцеві краще пізнати структуру і причинно-наслідкові зв'язки усього, що відбувається;

д) відпочинкові — відпочинок учасника гри від основного заняття.

При чому, одна й та сама гра може мати різну мету застосування.

Ігри ще можна поділяти за кількістю учасників (передбачає заняття для одного, двох, трьох чи більше учасників).

Для кращого розуміння значення гри для підлітка, проаналізуємо яке значення має гра для виховання людини.

Вже починаючи від народження, дитина хоче мати наймиліше своє заняття — гру, адже через неї дитина вчиться спілкуватися з людьми, знайомиться з навколишнім середовищем, розвиває свої чуття.

У дошкільному віці гра надалі залишатися основним заняттям дитини і через гру дитина багато чого вчиться і пізнає. У цьому віці діти мають величезне бажання бути на рівні з дорослими, які «все можуть зробити», «все знають», але прагнення дитини нездійсненні через обмежені дитячі можливості (інтелект, фізичні дані). На допомогу дітям приходить рольова гра, де діти грають ролі дорослих. Діти так захоплюються такою грою, що ставляться до неживих предметів, як до живих (це добре бачимо, коли діти закутують ляльки, заколисують їх). Рольова гра розвиває творчість дитини і одночасно виховує відповідальність часом діти грають ролі за заздалегідь домовлен сюжетом — так виникає сюжетно-рольова гра, відтворює стосунки між дорослими, що допома дитині вдосконалювати своє спілкуванн однолітками. Такі ігри позитивно впливають психічний розвиток, розвиваючи емоційну у інтелект дитини. Проте головним мотивом гри, дитини є отримування в часі гри задоволення. К спостерігати за грою, в якій беруть участь діти можна побачити, як радісно і безжурно вони роблять. Так що самі дорослі, дивлячись на н вчаться простіше сприймати світ і радіти дар життя. Видатний педагог Г. Ващенко так висло свою думку про важливість гри для дитини:

«Можна з певністю казати, що гра найбільше джерело дитячої радос Можливо, що людина ніколи в житті переживає таких чистих, радісних хвил які вона переживає під час дитячих ігор, к радість не затруюється ні сумнівами рефлексіями, ні спогадами про неприємно минулого. Тому діти, дитинство як проходило без ігор, здебільшого в зрілому стають песимістами. Для дитини — тяж кара, коли їй забороняють гратись».

Уже з молодшого підліткового віку гра більше відіграє роль вправи для зміцнен здоров'я та фізичного розвитку дити Граючи у спортивну гру, підліток гартує во укріплює м'язи, серце, дихальну систему нього прискорюється обмін речовин. особливо потрібно в час науково-технічн прогресу, коли багато людей страждає «рухового голоду», що призводить поширення серцево-судинних захворюва захворювань дихальних шляхів та опор рухового апарату. Найкращими ліками на ц рух, а для дітей — рухливі ігри.

У грі підлітки вчаться переборювати дитяч егоїзм. Це зокрема проявляється у групо грі, коли спочатку підлітки не можу порозумітись, потім вчаться зрікатися се заради команди, і так поступово виявляєт

взаємне розуміння і узгодженість дій. Дітей збирає разом гра. Бо тільки з кількома дітьми може вийти чудова гра. Так закладають фундамент дружніх відносин, які можуть тривати все життя.

Ігри використовують і у школі. Вони сприяють кращому вивченню матеріалу. Добрий педагог, коли бачить, що діти втомлені, розсіяні, може викладати навчальний матеріал, застосовуючи ігри. Такі ігри називаються активними методами навчання. Гра в школі активізовує і зосереджує увагу навіть бешкетників, спонукає до вдумливого читання текстів, мобілізує пам'ять, викликає бажання вивчити більше.

Гра є незамінною у виховному процесі, з її допомогою педагоги дають можливість вивільнення зайвої енергії, яка є шкідливою для духовного зросту. Якщо вихователь хоче глибше пізнати дитину і спостерігати за нею в ці хвилини, коли вона себе не контролює і не має маски, якщо хоче завоювати довір'я дитини — не зможе обійтися без допомоги гри.

Часто гра є засобом самовизначення. Багато хлопців, що часто любили грати у футбол, стали великими футболістами. Гра виховує наполегливість, послідовність дій, почуття

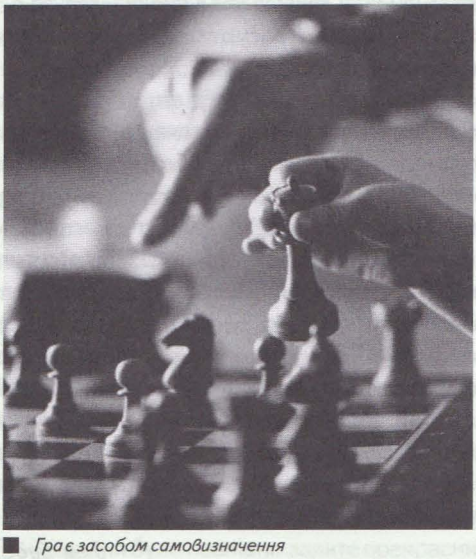

■ *Гра є засобом самовизначення*

відповідальності. Все це свідчить, ш
за допомогою гри готує себе до зріл

Гра супроводжує людину все життя
в дитинстві і в підлітковому віці, але і
в дорослому віці. Гра є джерелом зад
Для людини, котра працює, гра є
відпочинку, розвантаження, розслабл
потребують дорослі після напружено

1.2 Потреба гри у підлітковий

Підлітковий вік — це період фі
статевого, психічного, соціа
морального та релігійного розвитку
який є немов би мостом між дит
зрілістю. Цей період триває прибли
до 16 років, хоча у кожної дитини с
межі і ця пора в одних може поч
дев'яти років, а в інших — закінчува

В цей період життя відбувається ін
перебудова фізіологічної системи, б
розвиток організму. Тому цей час
для самого підлітка і для праці з ним
підрозділі ми розглянемо основні ос
підлітка і особливості гри у підлітко
зробимо дослідження впливу гри на

**А) Вплив гри на фізіолог
та психіку підлітка**

Початок підліткового віку супровс
інтенсивним ростом організму, який т
років. Розвиваються м'язова і скелетн
підлітка, змінюється ріст, вага, пропорції
Вдосконалити процес розвитку м'язів д
рухова гра. Інколи ігри можуть
фізіологічному розвиткові, коли підлі
захоплення грою забуває за обов'язок
може призводити до ослаблення м'язів,
іншим захворюванням. Підлітковий вік -
час статевого дозрівання, цей розвиток
інтерес підлітка до осіб протилежної стат
романтичні потяги і почуття. Пережи
процесів часто відбувається дуже
підвищеною збудженістю і чутливіст
підліток добре перейшов це не
випробування, потрібно мати якесь зан
особливо спортивна, прекрасно д

підходить. Саме у руховій грі підліток має можливість позбутися надлишкової енергії і забути про шкідливу мрійливість, що є небезпекою для моральної чистоти.

У підлітковому віці через посилене функціонування залоз внутрішньої секреції підвищується збудливість нервової системи. Підлітки імпульсивні, їхня поведінка і реакції можуть бути неадекватними до ситуації і вони стають некерованими. Для них прикметна схильність до негативізму, який виявляється у внутрішньому незадоволенні, самоізоляції, самотності, надмірній збудженості або байдужості, порушеннях норм поведінки, конфліктах із дорослими і однолітками. Причиною негативізму переважно є брак розуміння, уваги чи поваги дорослих (передусім батьків) й однолітків. Часто підлітки стають предметом насмішок своїх однолітків, також вони стурбовані своїм фізичним і статевим розвитком. Гра допоможе забути про всі недоліки, допоможе позбутися негативізму, адже, за свідченням вихователів, гра позитивно впливає на емоційний розвиток і є джерелом радості. Та деякі ігри можуть шкодити підліткові. Наприклад, комп'ютерні ігри, в яких є сцени агресії, вбивств, а особливо коли підліток грає роль героя, який вбиває людей. Інколи буває, що конфлікти виникають тоді, коли підліток захоплюється грою і не виконує своїх обов'язків.

Для підлітка основним заняттям є навчання. Це вимагає розумового напруження, отже потрібний відпочинок. Для такого розумового відпочинку послужить гра, бо у ній підліток не відчуває напруження думки, а переживає радість і приємність. У підлітків змінюється спосіб мислення. Воно стає абстрактно-логічним, так як у дорослих. Гра може допомогти підліткові розвинути увагу, пам'ять, адже під час гри він з радістю шукає вихід з непередбачених ситуацій, намічає мету, встановлює взаємодію з товаришами. Підліток може і занедбати навчання через захоплення іграми.

У підлітковому віці відбувається зміна образ себе. Головна проблема підліткового віку – дат відповідь на запитання «Ким я є?». Це час та званої «кризи ідентичності». Щоби цю криз подолати, підліток інтенсивно роздумує на своїм теперішнім, минулим, майбутнім, збира знання про себе; так поступово він визначає (дл себе) «хто він є і до чого прямує». Коли підліто ще не визначений, то може мати розмиті поняття про себе, про своє призначення, може мат невпорядковані стосунки, може прийняти негативний образ себе і поводитись протилежн до бажань батьків і виховників. Коли підліто проходить кризу, то виникає стійкий образ себе він здатний глибоко жити цінностями, ідеалами брати на себе відповідальні завдання. В таки момент невизначеності важливо, щоб інш зауважували його особливості. Також подоланні кризи допоможе гра, особлив спортивна. У грі підліток докладає зусиль (інколи максимальних) і то тривалий час, а це гартує його виховує витривалість, наполегливість. Так, пря муючи до визначеної мети, підліток поступово крок за кроком, добивається успіхів, хоч незначних, і поступово утверджується. Це утвердження може бути в навчанні, спортивних досягнення, у зацікавленні якоюсь галуззю, реалізації себе в гуртках, організаціях молодіжних групах.

Часто у підлітковому віці знижується успішність навчання, діти втрачають стриманість і саму здатність вчитися. Проблеми можуть бути різні: фізіологічні зміни структури мозку збільшена емоційна збудливість, негативізм перехід від конкретного до логічного типу мислення, проблеми із визначенням, бажанням реалізувати себе у різних сферах діяльності конфлікти з оточенням. Добрі вчителі, щоби заохотити підлітка до навчання, застосовують на уроці ігри. Такий спосіб навчання зосереджує підлітка, викликає бажання більше вивчити. Гра після уроків сприятиме доброму відпочинкові та зняттю емоційної напруги.

далі буде..

МОЄ НЕПОРОЧНЕ СЕРЦЕ БУДЕ ТРІУМФУВАТИ... ПОВЕРНЕННЯ РОМАНА ДО ЖИТТЯ...

продовження. Початок у попередньому числі

о. Володимир КУСИЙ, ЧСВВ

2 серпня 2007 року Божого. Саме цей день є другим днем народження до повноти земного життя. Після обіду п. Олена запланувала їхати на прощу до села Боянець, що у Жовківському районі на Львівщині. Саме на цей день припадала 15 річниця посвячення парохії села Боянець Непорочному Серцю Марії.

Материнське серце огортала тривога. На душі був неспокій. Думки крутилися навколо сина. Як мати, вона не могла не переживати за його непутнє життя. Пані Олена планувала бути на прощі цілу ніч, а наступного дня залишитись на Архиєрейську Святу Літургію.

На той час Роман жив окремо від батьків. Мати постійно провідувала сина, приносила йому щось поїсти. Бо ж на вулицю в той час Романа вже не випускали. Просто закривали на ключ двері квартири.

День видався дуже спекотним. Узявши їжу, п. Олена направилася до помешкання свого сина Романа. Неподалік його дому, у дворі, стояла фігурка Матері Божої. І кожного разу, навідуючи свого сина, мати завжди старалася підійти до Матері Божої, щоби занести свої молитви за Романа. От і цього дня мати теж підійшла до Пречистої Діви Марії зі словами прохальної молитви...

«Матінко Божа... Вибач, що молюся у такий дивний спосіб. Я так втомилася. Я просто не хочу йти до свого сина сама. Дуже прошу Тебе, Пречиста Діво Маріє, скласти мені товариство до Романа. Нехай моїми устами до нього промовлять Твої Святі Материнські Уста. Ненько моя небесна!.. Допоможи мені. Адже я так сильно хочу поїхати на прощу...»

Пані Олена тихо зайшла в кімнату. Приміщення було повністю залите прекрасним сонячним промінням, від якого, правда, було дуже гаряче. Роман, як звикло, сумно і майже нерухомо лежав на своєму ліжку. В умивальнику лежали не помиті тарілка та ложка з виделкою, на котрі спокійно і синхронно капала з крана вода.

Мати підійшла до ліжка сина. Побачивши бліде, вимучене обличчя так сильно втомленої молодої людини, материнське любляче серце не витримало.

«...Сину мій дорогенький! Невже тобі не надоїло таке життя? Синочку... Невже ти для того народився, щоби так невиносимо мучити себе... та й усіх нас?

Невже в тебе немає бодай крихти жалю до своєї вимученої матері? Скажи мені, Романе... Ну, до яких пір я отак буду ходити з тими баночками до тебе? Синочку мій... Ну, ти ж не каліка, що постійно отак лежиш і лежиш у своєму ліжку!...

Ромчику! Поглянь у вікно! Скільки сонця... Скільки світла... Подивись, як гарно надворі, як тепло. Всі люди втішаються життям на цій землі — а ти все лежиш і лежиш...

Сину... Скажи мені — чому ти сам добровільно зробив себе рабом? Рабом, невільником наркотичного гріха?!»

Устами згорьованої земної матері промовляла Пречиста Діва Марія. Були це дуже прості людські слова. Але були вони настільки духовно сильними, що синівське серце не витримало. І впав Роман лицем на подушку та голосно заридав.

«Мамо! Не йди... Не залишай мене самого, мамо. Я більше вже не можу... Я не хочу залишатися тут сам. Я так більше не можу, мамо!»

«Сину... Але я їду на прощу. Ти ж знаєш, як сильно я люблю Боянець. Я цілий рік чекаю цього дня. Я не можу сьогодні залишитися з тобою», — голосно відповіла я Романові.

«Мамо, не закривай мене і не залишай більше самого. Я поїду з Тобою в Боянець... Візьми мене будь-ласка з собою, мамо!»

Роман не переставав плакати. І це були не просто ридання. Це був крик змученої душі молодої людини. Це кричав біль. Це справді кричала людська душа.

Ніхто не може уявити собі, які суперечливі почуття в цій хвилині переживало зболіле материнське серце. Адже п. Олена добре знала, а через те і намагалася пояснити синові, що як тільки він вийде на вулицю — то відразу ж утече від неї. Так було вже не один раз. І тому довгоочікуваний день цілковито буде зіпсований.

Але Роман наполягав як ніколи. І мати поступилася. В Боянець мати і син поїхали разом. Якби хтось сказав, що станеться там — напевно ніхто б не повірив...

«Як тільки ми приїхали до села, мій Роман впав лицем до землі і почав плакати. Плакав він довго... Я дивилася на свого сина, важко усвідомлюючи собі, що це дійсно плаче Роман, що це плаче мій син. І очі мої теж не втримали сліз.

Почалася Хресна Дорога. Я підійшла до Романа. Підвела його. Разом з усіма прочанами ми пішли, розважаючи крок за кроком над стражданнями та муками Спасителя світу. Коли Хресна Дорога закінчилася, син стиха промовив до мене: «Мамо... Ще ніколи я не чув такої Хресної Дороги. Мамо... Так тут добре. Як я Тобі дякую, що Ти взяла мене з собою».

Мої уста відповіли: «Бачиш, сину... Ти не чув, бо твої вуха не хотіли чути Божого слова. Для мене ж Церква, прощі, Хресна Дорога — це просто моє життя.

А Боянець — це справді земля свята. Приїжджаючи сюди, я просто цілую цю землю. Бо тут Господь Бог вислухав моря молитов моїх. Колись, пригадую, я навіть сказала — якщо б я не жила у Львові, то напевно хотіла б проживати тут, у Боянці. Тут так просто, так легко... Тут, на цій прощі справді зустрічаєшся з Христом...

Згодом я побачила, як мій син підійшов до сповідальниці. Роман став на коліна і плачучи довго-довго сповідався... Розпочалася Св. Літургія. Роман прийняв до своєї правдивої розкаяної душі Євхаристійного Ісуса. Вночі ми поїхали додому. А серце моє хотіло кричати на весь світ.

Наступного дня ми знову приїхали сюди на Архієрейську Св. Літургію. І знову мій Роман прийняв Св. Причастя. Можете собі уявити, в якому стані я поверталася додому. Як приємно було бачити таке щасливе обличчя мого сина — таке спокійне, таке задумане, таке втомлене і таке лагідне...

Мені страшенно хотілося про багато багато речей з ним поговорити... Але я десь відчувала, що Роман не хотів говорити. Мій син хотів мовчати. Але це мовчання насправді було голосним криком...

Я розуміла стан мого сина. Пригадалися слова Ісуса: «Коли хто в Мені перебуває — то Я в ньому...». І я сказала собі: «Якщо Христос у твоєму серці, мій сину, — то Тобі, напевно, добре, спокійно, затишно... не потрібно зараз зайвих розмов... Не потрібно більше нічого...»

Щасливий день минав. Прийшла ніч. Всі полягали спати. За стільки років переживань, неспокою — родина зовсім вибилася зі сну. Вже просто звикли лягати пізно. Бо мати завжди по кілька разів підходила до ліжка, де спав її син.

Цього разу до Романової кімнати п. Олена наблизилась з дивним внутрішнім хвилюванням. Підійшла до дверей і здивувалася... Телевізор був вимкнений. З трепетом глянула до синового ліжка. Материнським очам важко було повірити в те, що відкрилося перед ними — на лівому боці,

підігненими ногами, мирним, тихим, спокійним ном спить її найдорожча дитина, спить її 'омчик... Ну, просто, як колись, в тому рекрасному безтурботному щасливому итинстві — такий гарненький, такий добрий, акий милий...

На хвилину здалося матері, що не було у житті отих довгих важких 11 років — ні для неї амої, ні для її сина...

Пані Олена навіть незчулася, як тихесенько ідійшов до ліжка Романа її чоловік. Підійшов бережними кроками — кроками люблячого атька. Підійшов і заплакав. Отак удвох і тояли. Стояли і плакали... Майже до самого анку ніхто з батьків не зміг заснути. Роз-ювляли, згадували... І безперестанку итирали сльози одне одному. Були це сльози айбільшої радості їхнього подружнього иття. Були сльози пережитого болю... Але асамперед були це сльози щирої людської одяки...

«Саме тоді мій чоловік промовив: «Ось ачиш. Настав той день і ця година, на яку и так довго чекали. Пам'ятаєш, як я говорив - все це станеться саме так — просто... В дну мить. Так, ніби Ти підійшла до вимикача, атиснула — і ввімкнулося світло».

І дійсно — воно так і є. Мить... Якась одна аслива мить — і все змінилося. Темну довгу іч, що тривала одинадцять років — змінив рекрасний світлий Божий день... Цей Божий ень абсолютно перемінив ціле життя мого ина. Серце Романа почало битися ритмічно... о воно ж відкрилося для Христа. Воно ідкрилося для Любові. Воно відкрилося пасителеві людських душ...

Мати Божа! Наша небесна Мамо! Дякую Тобі а те, що врятувала нашого сина! Дякую Тобі ерез полум'я Любові Твого Непорочного ерця...»

Людина на цій планеті... Як часто ми адумуємося над тим, хто ми такі на землі. очемо ми, чи не хочемо, але мусимо визнати, ю кожен з нас бере участь у світі, в якому постійно щось та й відбувається. У цьому великому театрі, що називається земне життя ми маємо своє призначення. Ця місія може бути сповнена шикарно, з певним блиском, або скромно. На першому місці, або ж зовсім не виділяючись із мас людських. Буде це короткий епізод, а, може, і головна роль... Важко визначити до кінця, як і що це буде. Але одне для кожного з нас є дуже чітким і важливим — чимало актів нашої земної вистави уже зіграно.

Завершуючи нашу зустріч, варто всім нам глибоко застановитися над такими речами. Ми увійшли в історію земного життя. Назад ніхто не зможе повернутися. І ми йдемо по цій Божій землі... Йдемо, як можемо. Виконуємо свою земну роль. Перед нами постійно повинна бути ціль, перспектива, завдання — бути творцями... але ніколи не руйнівниками...

Справа кожного християнина — нести скрізь щастя, допомагати своїм братам. Бути миротворцем, співпрацювати з людьми у здійсненні їх життєвого призначення. Кожен з нас повинен добре розуміти, що людині не вдасться перемінити світ у «земний рай». Це неможливо. Але ми не повинні допустити перетворення землі і нашого життя у передсінок пекла.

Остаточна перемога справи Божої — це те, чим повинен жити кожен з нас. На звалищах нинішнього світу Спаситель людства, Ісус Христос побудує Царство Боже. Порівняймо чудову прекрасну троянду, що виросла з землі з маленькою гілочкою, посадженою в землю. Нічого спільного між ними ніби й немає... Але цей скромний паросток дав життя прекрасному, що радує кожне людське серце.

Рослина розвивається під променями сонця, котрі дають їй все нові і нові сили та поступово перетворюють на щось особливо гарне... Подібно вибрані Богом — житимуть вічно і щасливо у Царстві Правди, Миру, та Любові.

Чи любимо ми своє життя? Чи передаємо ми це життя іншим?

БУДИНОК-ЧИТАЛЬНЯ У СЕЛІ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Після закінчення Служби Божої, коли люди виходили з церкви, двоє поважних чоловіків збирали гроші на подвір'ї на побудову будинку-читальні у селі Залісне.

— Досить того, що ми складалися на цю церковцю, а тут ще якусь читальню вигадали. Де нам тих грошей взяти? — докірливо промовила старша жінка.

— А це для того, щоби чоловіки (та й деякі жінки) не марнували часу в корчмі, а ходили б до читальні й там довідувалися щось цікаве та ще й іншим розповіли б, що робиться на білому світі. Сам панотець поблагословив нас на цю справу. А ви, як хочете, можете давати, хочете — ні, але нікого не відраджуйте, — говорив переконливо поважний чоловік про важливість такої будови.

Так розпочався перший збір коштів на будову дому «Просвіти». У селі увесь тиждень люди мали про що говорити. Одні сприйняли це як щось добре і корисне, інші ж, навпаки, говорили, що у селі цілком вистачає церкви і школи, де можуть навчатися діти. Та найбільший шум підняли постійні відвідувачі корчем, яких у селі було аж дві. Вони розповсюджували чутки, що читальня відволікатиме людей від праці, що молодь займатиметься розпустою, а книжки і газети нікого до добра не доведуть та ще багато іншого. Деякі говорили:

— Що ж це той Михайло Деревій вигадує. Має добру господарку, поле, ліс, а тут ще якусь читальню йому забаглося будувати. Зараз стільки людей бідує, а він з людей гроші видурює...

Михайло знову ж пояснював своє: «Ми бідні, бо неосвічені, а неосвічені, бо бідні. Так не може далі тривати. Якщо ми неосвічені, то хай хоч наші діти і внуки пізнають краще цей світ і здобувають свої права через науку й освіту.

Упродовж року спільними зусиллями у сел збудували дім «Просвіти». Михайло наперед купив книжки, виписав газети і часописи Величним було саме посвячення будинку «Просвіти». Чимало людей, які були небайдужі до створення духовного осередку прибуло із сусідніх сіл. А отець-парох виголосив гарну, змістовну проповідь закінчуючи словами:

— Святий апостол Павло навчає: «...усе робіть на славу Божу!» (1 Кор 10,31). А у псальм читаємо: «Не нам, о Господи, не нам, а імен твоєму дай славу...» (Пс 115,1). Це Дух Святий надихнув нашу громаду збудувати поруч із церквою цей будинок, де кожен може почерпнути знань і мудрості у славних письменників і мудреців. Мусимо старанно працювати і наповняти себе мудрістю і знаннями які є дарами Святого Духа, щоби відтак нашу плідну працю ми змогли присвятити своїй громаді і усьому нашого обездоленому народові. Лише спільними зусиллями зможемо позбутися ненависті, пияцтва, подружньої невірності, прокльонів та інших недобрих звичок. Тож запрошую завжди відвідувати читальню, а корчму оминати, тоді буде у наших родинах більше спокою і радості, не буде сліз у наших матерів через їх чоловіків, які останнє виносять із своїх домів, щоби тільки перехилити чарку. А Ти, Пресвята Богородице, наша Заступнице і Мати Сина Твого — Спасителя світу молися, щоби наші діти, молодь і всі наші мешканці набиралися ангельської мудрості у стінах цієї читальні. Престоле Премудрості молися за нас!

Після освячення усі люди з процесією йшли до церкви, щоб у молитві подякувати Богові за початок доброї справи. Та чи не найбільше

радів Михайло. Він був радий до сліз, що його праця не була марною. Не бракувало чоловікові й ворогів. Навіть близький його родич, який був постійним гостем у корчмі, дорікав йому за створення у селі «Просвіти». Якось він сказав дружині Михайла:

— У твого чоловіка з головою не все гаразд, бо задумав таке, що хай Бог милує.

Та Ганна не змовчала й одразу ж відповіла:

— А що тобі, Грицю, до Михайла? У тебе є своя дорога, а у нього своя. Краще подумай про своїх дітей і про дружину. Вони працюють, а ти у корчмі сидиш і гроші намарне викидаєш, не боїшся Бога... Не добре чиниш, Грицю, ой не добре!

— Які ж ви усі тут побожні! Забули, що мені винні борг, який я у корчмі заплатив за вашого діда. Багачі для себе побудували читальню, а нам залишається корчма. Ось вам і справедливість, — різко, не задумуючись, відповів Гриць. І коли Ганна пояснювала йому, що читальня є для всіх, то він обернувся, не слухаючи, і пішов своєю дорогою.

А до читальні приходило щоразу більше людей з усього села. Тут з'явилися нові книжки з історії, літератури, духовні, а також різні господарські... Навіть діти могли тут знайти для себе гарні оповідання і казки. Та найбільше горнулася до читальні молодь. Було створено гурток аматорів, які готували сценки і вистави для виступів у різні свята. Здавалося, що село ожило. Навіть старенькі бабусі, які скептично дивилися на усе це, самі приходили сюди, щоби побачити, як їхні онуки готуються, чи вже ставлять сценки з сільського життя. Більш поважним був церковний хор, який теж тут займався щонеділі.

Михайло теж не сидів склавши руки. Він завжди збирав пожертви на закупівлю нових книжок, часописів чи газет. У цей час світ вирував від великої політики. Різні розмови і навіть суперечки виникали у читальні. Наближалася нова світова війна. Відбулися знамениті події на Закарпатті. Постала Карпатська Україна і усім став відомий о. Августин Волошин. У Галичині знов пробуджувався дух свободи. На початку весни рух на Закарпатті придушили угорці, але про цю мужню боротьбу співали в усіх селах: «А над Хустом ворон кряче, на чужині мати плаче. Зашуміла Тиса з болю та понесла в море волю...»

Мабуть, ніщо так не додає душевного болю, як тужлива пісня з недолі рідного краю, яка назавжди залишається виразною пам'яттю про героїв тих днів, котрі віддали своє життя, стоячи в обороні рідного краю, виборюючи права для свого народу.

Минуло літо, настала осінь. Вересень змінив усі сподівання. У село Залісне прийшли нові «визволителі». Як завжди, одні раділи, очікуючи кращого життя, інші переживали, передчуваючи рішучі дії нової влади.

Уже з перших днів змінювалися порядки у селі. У будинку «Просвіти» знаходився військовий комітет, а з часом туди з приміщення сільської ради перебралася місцева влада. Червоний прапор і охорона у формі підтверджували присутність радянської влади у селі. До Деревіїв завітав Грицько з черговою новиною. Михайла не було вдома і він вкотре почав нападати на Ганну:

— Чи не моя правда була, коли я говорив, що Михайло даремно трудиться?

— Що таке, Грицю? — запитала здивована Ганна.

— Кажуть, що усі ці книжки не є добрі і їх заборонять читати, а, може, ще й вивезуть кудись. Скільки витратив твій Михайло людських грошей. Хтось мусить відповідати за це.

— Книжки українські й усім подобаються.

— Українські, так, але написані вони так, що не надто до серця нашій владі. А я казав... Та мене не слухали.

Ганна мовчала. Вона зрозуміла, про що мова, адже Гриць дав їй зрозуміти, що на Михайла, імовірно, чекає арешт. Виходячи з хати, Гриць так і сказав:

— Бережіться!

Михайло повернувся додому, коли сутеніло. Ганна розповіла йому про Грицькові відвідини. Він відповів:

— Мені все це відомо. Книжки вже спалюють у деяких селах. Хотілося б урятувати, бо це неабияка цінність. Мені також слід на деякий час піти з дому. Грицько тепер намагається бути в начальстві і від нього багато залежить... Поводься з ним обережно. Дітей також навчи мовчати. Зараз такий час, що не знаєш, що кому казати.

Ще того-таки вечора Михайло підмовив своїх друзів і прийшов з ними до читальні, яку охороняли два солдати. Ті розуміли українську мову і з задоволенням почали з ними спілкуватися. Михайло запитав, чи вони не проти, щоб їх почастувати. Військовики дали згоду, мовляв, дуже раді будуть разом повечеряти. А під час вечері Михайло промовив:

— Тут є гарні книжки. Ми хотіли б деякі з них забрати. Як ви до цього ставитесь?

— Нам про книжки нічого не говорили. Тож забирайте, тільки дещо залишіть, щоб ми могли дати звіт, що бібліотеку також охороняли.

Два рази приходив того вечора Михайло з друзями, щоби забрати найкращі книжки з бібліотеки. Забрали також підшивки «Місіонаря» й інші часописи. Деякі книжки роздали поміж людьми, але довелося заховати ті, які нова влада найбільше засуджувала.

Михайло, знаючи, що його хочуть заарештувати, покинув село зі своїми друзями і подався у невідомому напрямку. Він навіть не попрощався зі своєю дружиною і дітьми, казали, що пропав безвісті. Тож не шукали його і не розпитували про нього. Повернувся Михайло у своє рідне село під час німецької окупації. Він хотів відтворити читальню. Та, на жаль, у бібліотеці нічого не залишилося, крім тих книжок, які були заховані, бо все, що залишилося у бібліотеці, знищили.

Коли вдруге прийшли радянські війська, життя знову змінилося. Багато людей н повернулося з війни, інших заполонив ви повстанського руху.

Гриць повернувся з війни. Мав легк поранення, але це не перешкоджало йом виконувати урядові обов'язки, які доручал йому місцева влада. Одного разу він мовив д Ганни:

— О, якби Бог дав мені такий розум, як твого Михайла, я був би тут першим на селі. Михайлові варто задуматися. Він горілки н п'є і був би головою...

— Михайло не має здоров'я. Його чере слабість навіть на фронт не взяли, де йому д уряду, — відповіла Ганна, — вже ти заступайс за нас. Тільки, Грицю, не пий, бо і там н втримаєшся, — застерігала його.

Минув рік. Знову почалися арешти у селі, родини, які підозрювали у ненадійності щод теперішньої влади, висилали у Сибір.

До сільради часто приїжджало начальств району, де вирішували усі справи села. Одног разу вони викликали поодинці активістів розпитували, хто може бути ворогом народ у їхньому селі. Серед них запросили і Григорія запитуючи:

— Ти тут корінний житель, був на фронт тепер співпрацюєш з органами влади. Хто, н твою думку, є ворогом радянської влади? М знаємо, що вони усі причаїлися, а сини декого перебувають у загонах в лісі. Тільк говори чесно, бо від цього залежить тво майбутнє.

— По правді кажучи, то у нас є багато ворогів От навіть мій родич — завжди мріє тільки пр Україну. Цей будинок він будував, книжк звозив сюди. Узагалі-то він людина дуже щир і добра, але радянську владу недолюблює Його першого треба було б настрахати. Мі іншим, усі друзі Михайла, які ходили д читальні, також такої думки, — і тут Грицьк почав перераховувати своїх односельчан.

Наступного дня Гриць зустрівся з Михайло і почав розмову:

■ *У бібліотеці нічого не залишилося, крім тих книжок, які були заховані, бо все, що залишилося у бібліотеці, знищили*

— Хочу тобі сказати неприємну новину. Я був у сільраді і бачив тебе у списку на виселення із села. Щось треба робити, — придобрювався він.

— Я ніколи не зраджу жінку і дітей. Куди вони, туди і я піду. На все Божа воля. Я готовий і цей хрест прийняти, — відповів упевнено Михайло.

Через два тижні, в понеділок удосвіта, до села в'їхала колона машин. Вони пороз'їжджалися поміж хатами і солдати примушували так званих «ворогів народу» покидати рідне село. Одна вантажівка під'їхала до хати Деревіїв. Два військові увійшли до світлиці, розбудили усіх і почали голосно читати рішення суду. Відтак подали команду збиратися в далеку дорогу. Діти і Ганна розплакалися, а Михайло спокійно промовив:

— Найперше помолімося усі Богові, а там вже воля Божа. Він перехрестився, а за ним Ганна і діти та почали разом відмовляти «Отче наш».

Це дратувало солдатів. Вони були зворушені такою поведінкою. Один з них промовив:

— Дорога далека і будете мати багато часу на молитву, а тепер ніколи.

Після короткої мо
зачитали список речей,
забрати з собою.

Під наглядом солдатів
Ганна виносили речі і кид
вантажівки. Коли Михай
книжки, військовий засте

— У списку книжок не
вас дозволяємо взяти, ц
нудьгували.

Після цього їх також
вантажівку. Михайло, Г
синів, дві доньки і бабуся
з рідною домівкою і сел

Коли вже колона авто
готова до відправки, бі
стояв, заламавши руки
Що він у цей час пережив
знав. Та Михайло йому крикнув
рукою:

— Грицю, я все прощаю. Проща

Світило ясне літнє сонце. Від
виблискувала роса на зеленій тр
гавкали собаки. Метушили
виганяючи своїх корів на пасови
прокинулося до нового життя. М
раз зміг побачити своє село, церкв
читальню, коли автомашини під
горбок. На очах у нього рясніли
руках він тримав один із номерів «
тридцятих років, у якому була на
стаття «Будьте витривалі у вірі». В
промовив до Ганни і дітей:

— Ще раз попрощайтеся
помолімося про щасливу нашу дал
і швидке повернення додому,
звернувся до дітей, — так-так, ви пс
маю надію в Бога. Маємо гарні г
села наші мальовничі. Але ми тут не
Прийде час, і все зміниться, як це б
І це все переживемо, а церква
читальня залишаться неушкодже
священика нашого також заарешт
щиро помолімось...

МОЛОДІЖНО-КАТЕХИТИЧНИЙ ТАБІР У БОЛГАРІЇ

ЗАПРОШУЄМО МОЛОДЬ ВІКОМ: 16-18 років та 19-25 років
перший тур: 10-21 липня 2009 р.Б.
другий тур: 10-21 серпня 2009 р.Б.

Розпорядок денний враховує катехитичне навчання, молитву, роздуми на важливі для християнського світогляду теми, а також цікаві ігри, вікторини, екскурсії тощо. Весело і культурно проводити час не суперечить вірі в Бога, від якого походить все. А для приємного і корисного відпочинку передбачені: басейн-аквапарк, футбольні та волейбольні поля, настільний теніс.

Вартість поїздки для дітей до 18 років – 255 EURO, молоді від 18 років – 340 EURO

У вартість табору входить: візова підтримка для осіб від 18 років *(до 18 років віза безкоштовна)*, проїзд ЛЬВІВ-КРАНЕВО-ЛЬВІВ, триразове харчування *(шведський стіл)* і проживання у тримісному номері.

Керівником групи буде духовна особа *(брати монахи чи семінаристи)*.

Здача документів: I тур до 1 червня
II тур до 1 липня 2009 р.

Довідкову інформацію ви можете отримати за телефоном: 8 (050) 43-66-303
або за адресою: вул. Б. Хмельницького, 36, редакція часопису «МІСІОНАР»

КРОСВОРД «ЛИНЕ ПІСНЯ ДО ІСУСА»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

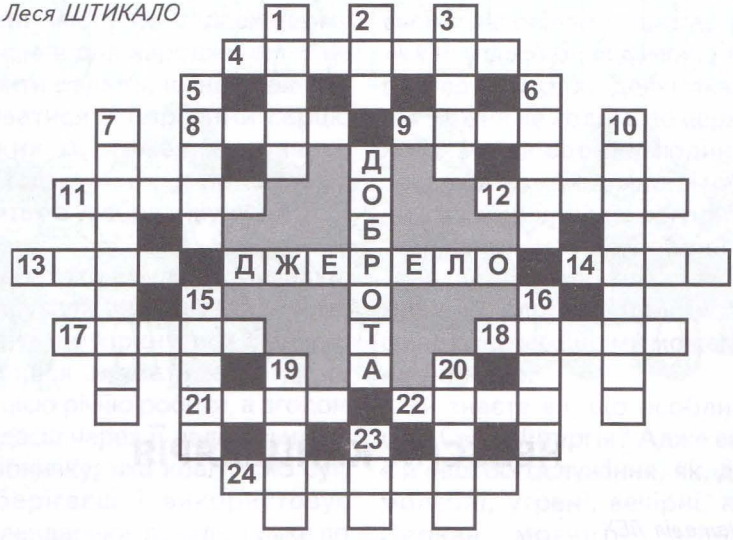

По горизонталі: 4. Прийди до мене, милий Ісусе, я Тебе терням більш не зраню. Сплету ... з чудних квіточок, під святі ноги Ти постелю. 8. Хочу я з Тобою жить, Спасе Ти мій дорогий, хочу я Тобі служить кожен ... земний, миру без Тебе нема, щастя без Тебе дріма, світло лиш Тобі сія, вічність Ти моя. 9. Прийди до мене, милий Ісусе, бо Ти мій добрий Отець і Пан, а я не зраджу Тебе, як Юда; я буду вірний, як ... . 11. Наталя ... — автор збірки "Три перлини для Ісуса". 12. Будь благословенний, Христе Боже наш, будь благословенний все у кожний час. Хай благословить Тя небо і ..., хай несеся всюди, хвала, честь Твоя. 13. Як же Ти славний, Боже, в Сіоні, ледве сказати б міг ..., великий на небеснім троні, в билинках земних якже велик. 14. Край ліса у долині село в садах цвіте, там в церковці, в святині ... забутий жде. А в нього ласк так много, роздати б їх бажав, нема, нема нікого Ісус засумував. 17. Твої ми слуги Ісусе вірні. Тебе благаєм, дай щоб на Вкраїні ... серця Твого, росла, ширилась і в наших серцях віра кріпилась. 18. Благослови всім, Ісусе милий, що Твому Серцю честь складають, най ... цей світлий всі в кожній хвилі, тепер і в віки посідають. 21. Люблю Тебе, люблю всім серцем, Боже, як людське серце полюбити може, мені Ти світ і ..., життя дороги! 22. Витай між нами, Христе витай! Нехай радіє ... Тобою і наповняєсь чаром красою, Ти — наше сонце, життя і рай: Витай між нами, Христе, витай! 24. Прийди, Христе, прийди, нам ... принеси. Ми Тя благаєм, щиро витаєм, прийди, Христе, прийди.

По вертикалі: 1. Як весняна повінь дзвону з ясним сонцем на чолі, лине ... аж до трону Бога неба і землі. Твоє Серце, Спасе мій, величає весь наш край. Наш народ навіки Твій, нас усіх благословляй! (о. Василь Мендрунь, ЧСВВ). 2. О прийди і до нас нині, Душе Всесвятий, з Отцем, Сином ... єдиний в Тройці славимий. 3. Не минай мене, Ісусе, вчуй мій ... теж, і в моє прийди ти серце, як до інших йдеш. 5. Ми є Христові друзі всі, наш ... є в любові. Хочемо вчитись, як Ісус, хочемо молитись, як Ісус. 6. ... людям вість голосить, Бог Спаситель ся возносить, місце в небі всім зробити, звідки верне світ судити. 7. ... сам обійми нам відкрив і рожі перетворюються в терня. Тож блудний син вернувся бо прозрів і на колінах молить про прощення. 10. Милосердя май над нами, ... в кожний час і в хворобах, і в нещастях порятуй, о Боже, нас. 15. Бог любить всіх людей: і мене, і тебе, і великих, і малих з любов'ю прийме. Всім скажіте, вість усім несіте, що ... Небесний радо всіх прийме! 16. Ти єси безмежний, мов би ..., Ти усім владієш, Ти усього Пан, люблю Тя, Ісусе, вічна доброто, всіх святих любове, неба красото! 19. Спішу до Тебе, хресте Христовий, у кожну хвилю, у кожний час, щиру молитву, просьби любови несу як миро, цінний ... . 20. Все віддам я для Ісуса: серце, душу і життя і навіки з Ним зійдуся в царстві вічного ... . 23. Під прапором Серця сміло вкраїнський люд піде у ... та за Тебе душу, тіло зложить в жертві, Боже мій.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД ЗА ТРАВЕНЬ 2009 Р.:

По горизонталі: 5.Богдан. 6.Поклін. 9.Ворон. 10.Ангел. 11.Вітання. 14.Тарас. 15.Рік. 16.Сонце. 20.Бандура. 22.Голос. 23.Ласка. 24.Дитина. 25.Неділя.

По вертикалі: 1.Джарвіс. 2.Промінь. 3.Ворог. 4.Пісня. 7.Порятунок. 8.Серденько. 12.Час. 13.Бог. 17.Бажання. 18.Травень. 19.Котик. 21.Павло.

НЕБЕСНА КАНЦЕЛЯРІЯ

Підготувала Наталія ЛЕХ

ДВІ СЛОВІ

Слава Ісусу Христу!

Любі діти, вже два роки ми з вами працюємо над однією справою під назвою «Місіонарчик». «Місіонарчик» – це не просто дитяча сторінка, не просто місце, де можемо висловлювати свої думки, ділитися досвідом, радити та просити поради. «Місіонарчик» – це спосіб вираження своєї любові до Бога, спосіб Його прослави.

Ви, мабуть, пам'ятаєте слова відомої пісні про те, як жаль, що день народження тільки раз в житті. Чи задумувалися ви над ними? Признаюся, що донедавна я не надавала їм значення. Але вже два роки поспіль мені доводиться святкувати свій день народження через кілька днів, а той місяців після нього. Справа в тому, що багато моїх друзів перебувають далеко від мене, і в цей день не можуть

■ *ХРИСТОС з діточками*

розділити радість, тому тільки присилають мені привітання. І лише коли приїжджають, ми йдемо на торт. Це дало мені змогу по-справжньому оцінити значення дня народження — це шанс розділити радість, шанс побачити та поспілкуватися з дорогими серцю людьми, яких ти можеш не бачити довгий час. Подарунки — це не коштовні речі, а пам'ять та любов, яку вони тобі виявляють.

Мабуть, в тебе також були такі випадки, коли тобі дарували щось дуже дороге, до чого навіть доторкнутися боїшся. Спочатку боїшся зламати, а потім не знаєш, що з цією річчю робити, а згодом взагалі викидаєш через її недоцільність. Та якусь дрібничку, яка коштує по суті копійки, зберігаєш і використовує (листівки, календарики, пенали, гумки до волосся та інше). Чи, до прикладу, щось таке, що вам потрібне, але руки не доходили, щоб це придбати.

Моя подружка дуже любить вазони, але не має часу на різні горщики та інші дрібниці для них. Тому ми часто даруємо їй ці дрібнички, вазони, підвазонники. Через подарунки можемо виявити наскільки людина тебе знає.

Нашому «Місіонарчику» пощастило — у нього день народження впродовж місяця. Він має можливість розділити радість з кожним із вас. День народження — це також можливість ділення: ти готуєш ласощі для друзів, а вони приносять тобі подарунки. Так ти пам'ятаєш про інших, а вони про тебе.

Червень — це також місяць Пресвятого серця Христового. Ми повинні скористатися цією нагодою: молитися до Його Пресвятого Серця, дякуючи за «Місіонарчика» — чудову нагоду виявити любов до Бога та ближнього, можливість отримувати та давати, пізнавати та радити.

У НЕДІЛІ ТА СВЯТА БРАТИ УЧАСТЬ У СВ. ЛІТУРГІЇ

Ми вже знаємо про те, що Церква своїми заповідями намагається вберегти людину від хибних думок. Як колись, так і тепер чуємо, як деякі люди говорять, що можна не ходити до церкви — можна помолитися вдома. Людина, яка мало знається на християнстві чи не вникає у його глибини, може погодитися з таким твердженням. Але добрий християнин знає, що це неправда. Так, ми не лише можемо, а повинні молитися вдома. Але це не означає, що ми можемо не ходити на Літургію.

Чи знаєте ви, що особливого таїть у собі Свята Літургія? Адже ви знаєте, що є й інші богослужіння, як, до прикладу, молебні, утрені, вечірні, але про них Церква мовчить, згадуючи про обов'язковість тільки Літургій.

Пресвята Євхаристія — це скарб Святої Літургії. Тільки на Літургії здійснюється безкровна жертва — хліб і вино перетворюється на Тіло і Кров Христа. Служба Божа, як називають Літургію на Галичині, це прославлення Бога. Це служба не тільки наша Йому — час, який ми повинні повністю присвятити на Його славу, але це й час, коли Він служить нам, подібно, як на Голгофі, жертвуючи себе для нашого спасіння.

Чому у неділю та свята? Звичайно, Церква заохочує до частого приймання Пресвятої Євхаристії, а відтак і до частого перебування на Літургії. Але Церква також добре розуміє, що людина має багато мирських обов'язків, сімейні справи, тому переважно не може щодня відвідувати богослужіння у храмі. Але неділя для християн — це святий день, який вшановуємо на спомин про Христове Воскресіння. Також Церква встановила 12 головних свят, які відображають

■ *Через участь у Літургії та Пресвятій Євхаристії стаємо одним тілом Христовим — справжньою Церквою*

ключові моменти життя Христа та історії нашого спасіння. Їх ми також повинні переживати в особливий спосіб.

Літургія — це також таїнственне спілкування людей між собою. Адже містичне тіло Христа — це Церква. А Церква — це люди, це ми з вами. Через участь у Літургії та Пресвятій Євхаристії люди стають одним тілом Христовим — справжньою Церквою. Саме тому християни різних конфесій так прагнуть єдності різних Церков та церковних спільнот, адже Бог є одним для всіх.

НАМ ПИШУТЬ

Слава Ісусу Христу, «Місіонарчику»!

Зі святом світлого Воскресіння щиро вітаю Тебе і всіх читачів «Місіонаря». Я вирішила вислати тобі свої роздуми про шість церковних заповідей.

1. Установлені свята святкувати.

Вона означає, що у релігійні свята потрібно відвідати Службу Божу, а опісля відпочивати і робити справи, які були б милі Богу. Наприклад, читати Біблію, співати релігійних пісень, розповідати про Бога тому, хто Його ще не пізнав. І, звичайно ж бавитися, з друзями.

2. У неділі і свята брати участь у Святій Літургії.

Ця заповідь закликає нас мати із Богом тісні дружні стосунки, які не обмежуються коротенькою молитвою вранку та ввечері. На Літургії ми приймаємо Причастя, дякуємо Богу за все, просимо допомоги, виявляємо шану і любов до Бога. Саме такі стосунки потрібні Богу, який любить нас.

3. Установлені пости постити.

Ця заповідь вчить нас ставити себе нижче за потреби інших. Не бути егоїстом, вміти відмовлятись від зайвого заради головного. А його, як відомо, добре видно, коли горизонт не закриває зайвий непотріб. Постити, як я гадаю, — це не означає просто відмовлятись від їжі. Важливо постити скромними думками, лагідними словами, чистими вчинками.

4. Кожного року, бодай раз, у пасхальному часі, сповідатись і причащатись.

Сповідь — це прощення гріхів милостивим Ісусом. Причастя — це прийняття Тіла і Крові Ісуса Христа, які допомагають ставати кращою і не грішити. Це зустріч з Богом, який помер за мене на хресті. Також, думаю, до сповіді та причастя варто приступати дуже часто, адже ми не змушуємо друга зустрічатись з нами раз у році перед Великоднем. То чому так маємо чинити з нашим найкращим другом-Ісусом?

5. У заборонені часи весіль і забав не справляти.

Ця заповідь нагадує, що у час Великого Посту, Пилипівки, Петрівки і піст перед святом Успення Діви Марії не можна справляти весіль та інших забав. У цей час не пасує співати, танцювати, поводитись галасливо, їсти м'ясні та молочні страви. А чому? Я це вже сказала, коментуючи заповідь про піст.

6. Злих книжок та писем не читати.

Ця заповідь застерігає від читання книг, у яких погано мовиться про Бога, відвертається від віри в Бога і хвалиться диявола. Не варто також читати таких книг, які наводять нас на грішні дії і думки.

Христя Біляк, 6 клас

Дорога Христинко! Дуже вдячні за твого листа. «Місіонарчик» завжди радіє новим друзям, гарним думкам та чистим серцям, які люблять Бога. Особливо він радіє друзям перед своїм днем народження, коли йому так хочеться поспілкуватися зі всіма, яких він так любить.

■ *Пишемо спільно листи*

Ти гарно пояснила, що означає кожна з шести церковних заповідей, які є також важливі для нашого спасіння. Можна сказати, що ти пояснила нам, як знайти правильну стежинку до Царства Небесного. Дуже дякуємо за це.

Мені та нашим друзям, думаю, цікаво дізнатися, яких заповідей, на твою думку, важче дотримуватися: Божих чи церковних? А також чи правильно зробила Церква, виписавши ці заповіді?

ЗВЕРНЕННЯ

Дорогі друзі «Місіонарчика»! Ми спілкуємося з Вами протягом двох років, але досі Ви не знайомі одне з одним. У свій день народження «Місіонарчик» хоче виправити цю ситуацію і перезнайомити вас. Для цього ми створюємо нову рубрику «Місце зустрічі», де ми розмістимо ваші світлини, якщо ви надішлете їх нам. Але це ще не все! Також ви зможете писати листи одне одному, які ми друкуватимемо. Вам потрібно лише вказати, кому ви його адресуєте. І як тільки відповідь надійде, ви прочитаєте її на наших сторінках.

Ви можете адресувати свої питання, пропозиції, поради до когось конкретно з тих, хто вже є нашими друзями і постійно дописують до «Місіонарчика» або до особистих друзів, яких ви хочете долучити до нашого журналу. Чи запропонувати загальну тему, до якої долучаться всі охочі.

А ще можете написати свою думку, коментарі щодо нашого журналу чи запропонувати інші цікаві книжки, журнали, які ви рекомендуєте прочитати вашим друзям.

Чекаємо вас!

ЛІТНІ КАНІКУЛИ

Соломія КОРНИЧ

Щойно закінчилися урочистості з нагоди Дня останнього дзвоника. Ромко дуже радів, що нарешті розпочалися літні канікули. Тепер можна буде пустувати досхочу і ніяких тобі зауважень у щоденнику, записів про незадовільну поведінку на уроках. Чудово! Взагалі-то Ромчик не був таким вже геть неслухняним. Просто йому важко всидіти спокійно на одному місці аж 45 хвилин уроку. Хіба це можливо? Особливо, коли за вікном так радісно щебечуть пташки, яскраво світить сонечко, а у Галинки, що сидить попереду, такі довгі коси, створені начеб навмисне, щоб за них смикати. Ні, — ці вчителі і вчительки зовсім не розуміють таких рухливих та енергійних дітей, як наш Ромко. Ну хіба він винен, що попереднього вівторка Льонька з паралельного класу повернувся додому з розбитим носом? Просто Льонька — задавака і часто ображає Ромка та його друзів. Таке не пробачають! От хлопці й чубляться на перервах, а вчителі гніваються на Ромка за негідну поведінку. Несправедливо. Невже вони не знають, що Льонька завжди першим починає дражнити Ромка? Те, що він найкращий учень у своєму класі — ще не причина, щоб задаватися і ображати інших. Ромко теж непогано вчиться. Найулюбленіший його предмет — фізкультура. Ніхто у класі не грає у футбол краще, не лазить так спритно по канату, не стрибає так високо і так далеко, як він. Навіть Льонька так не вміє. А Ромко ж не задається через це.

Сьогодні Ромко не думав про школу, про непорозуміння з вчителями, адже попереду три чудові місяці канікул і багато цікавих пригод. Як там поживають дідусь та бабуся у селі. Хлопець так любить їздити до них у гості. Там стільки цікавого! Можна купатися у річці, збирати гриби та ягоди, грати у футбол з сусідськими хлопцями. А особливо йому подобалося проїхатися верхи на брикливому цапові, коли дідусь та бабуся цього не бачать. Тоді пустун уявляв себе спритним вершником, схожим на українських козаків чи кавказьких джигітів. Дарма, що ті їздили на конях!

Вже наступного дня Ромчик поїхав у село. Мабуть, не варто розповідати, як раділи дідусь з бабусею. Та найбільше

■ *розпочалися літні канікули*

таки радів сам Ромко. Він одразу побіг до своїх друзів Василька та Максимка. Хлопці до вечора майстрували луки для майбутньої гри в Робіна Гуда.

Щодня Ромка чекали нові пригоди. То він цілими днями грався з друзями у козаків чи Робіна Гуда, плавав у річці, ходив у ліс по суниці, допомагав дідусеві та бабусі по господарству, а теж їздив на своєму улюбленому Білявчику, за що дідусь йому трішки насмикав вуха, щоб не мучив бідну тварину. Але хіба на таке звертатимеш увагу, коли їм обом так весело! Адже Ромко зовсім неважкий, а Білявчик так любить стрибати по двору.

Ввечері Ромко допомагав дідусеві позаганяти на ніч курчат, рвав свіжу траву для свого улюбленця цапа Білявчика, а після вечері читав про Тома Сойєра. Незважаючи на непосидючість, Ромко любив читати, тож незабаром поринув у чарівний світ героїв Марка Твена.

У неділю Ромчик завжди ходив з дідусем та бабусею до церкви. Під час чергової проповіді отець Степан згадав про День батька, який святкують у третю неділю червня. Отець повідомив про проект Указу Президента «Про День батька». Тож, можливо, незабаром це свято святкуватимуть в Україні.

Ромкові сподобалося, що є таке свято. Досі він чув лише про День матері, який святкують у травні. Він щороку дарував у мамі квіти у цей день. А що можна подарувати татові? Навколо росло багато гарних квітів, але квіти переважно дарують жінкам та дівчатам. Хлопчик нічого не зміг придумати, а часу залишилося небагато. Усього тиждень. У хлоп'ячих забавах і пустощах Ромчик був неабияким вигадником і винахідником, а тут не знав, що придумати. Він попрохав бабусю, щоб допомогла йому приготувати якийсь подарунок.

— Зробимо невеличке свято. Але поки що слід усе тримати в таємниці. А ти можеш написати вітальну листівку для тата.

Увесь тиждень напередодні Свято батька Ромко намагався бути слухняним, чим дуже дивував дідуся, ходив з таємничим виразом обличчя. Тільки бабуся знала, у чому справа.

У п'ятницю та суботу в бабусі з онуком роботи було найбільше. Треба було скрізь прибрати, а Ромко ходив у ліс за суницями для святкового печива, а потім збивав білки на крем. Бабуся похвалила внука, сказавши, що ніколи ще білки не були збиті так круто.

У суботу він з дідусем навіть рибалити ходив. Хоч йому, що звик постійно бігати та пустувати, не вельми подобалося сидіти над берегом і слідкувати за поплавцем. Однак, коли увечері вони повернулися додому з багатим уловом, він був задоволений, що в торбі багато і його рибин. Навіть не нарікав, коли потім довелося разом з дідусем чистити усю цю рибу.

У неділю вранці приїхали батьки. Ромко швиденько побіг у свою кімнату, взяв яскраво розмальований конверт та подарував татові. У конверті був довгий лист, у якому Ромко написав, як любить свого тата і обіцяє його слухатися у всьому. Татові лист дуже сподобався.

День минув дуже святково і весело. Найбільше, звичайно, радів Ромко, оскільки батьки дозволили йому залишитися у дідуся та бабусі на ціле літо. А коли почнеться навчання, він розпитає вчительку англійської мови про те, як святкують День батька в інших країнах, а також, чи існує таке свято, як День дідуся та бабусі. Адже його дідусь та бабуся такі хороші, що заслуговують на своє окреме свято.

КРОСВОРД «СВЯТА ЖАННА»

Соломія КОРНИЧ

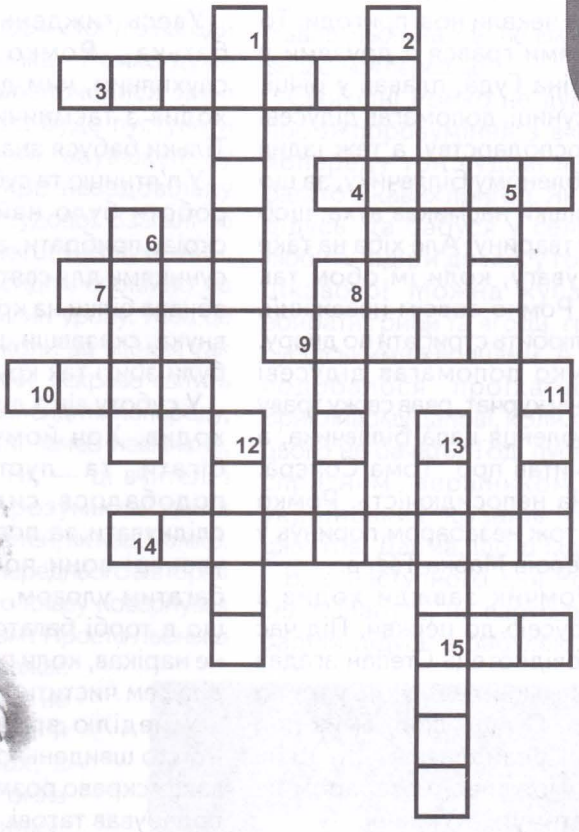

По горизонталі: 3. Село, де народилася Жанна д'Арк. 4. Титул наступника королівського престолу у Франції з середини XIV. 6. Місто, у якому спалили Жанну. 7. Єпископ, у єпархії якого свята потрапила у полон. Згодом він був головою суду над нею.9. ...VII — французький король, який завдяки Жанні був коронований у Реймсі. 12. Одна зі святих, котрі з'являлися побожній дівчині, щоб повідомити про її місію. 14. Папа ...XIII, який розпочав процес з зачислення до блаженних Жанни д'Арк.

По вертикалі: 1. Місто, з якого зняла облогу Жанна. 2. Місто, куди прибула героїня щоб зустрітися з майбутнім королем. 5. Річка, яка протікає через місто Орлеан. 7. Вистава, присвячена французькій героїні, де роль Жанни колись грала відома акторка Наталка Сумська, називається «Біла...» *(сл. Ю. Рибчинського, муз. Г. Татарченка)*. 10. Орлеанська ... 11. Знамените французьке місто, під яким Жанна зазнала поразки.12. Штандарт французьких королів у Середньовіччі.

ПОВЕРНЕННЯ КОПІЇ ЧУДОТВОРНОЇ ІКОНИ. КОХАВИНО

НОВИНКИ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

Павло Василів
Перший Нікейський Собор.
Історичні передумови та його богословсько-філософський контекст.
Правила Отців Першого Нікейського Собору.
– Львів: Місіонер, 2009. – 408 с.

Книга є сучасною фундаментальною працею з догматичного богослов'я. Павло Василів системно показує розвиток і формування християнських догм про Пресвяту Трійцю. Проблематику історії тринітарно-христологічної догми розв'язують патристичні тексти, подані автором мовою оригіналу а також їх переклад.

Книга послужить підручником для вивчення тринітології та христології у семінаріях, академіях, університетах.

Ґісберт Ґресгаке
Чому люблячий Бог допускає наші страждання?
– Львів: Місіонер, 2009. – 116 с.

«Ми всі в руках Божих». Здорові та хворі сидять у тому самому човні, оскільки всі вони по-своєму пізнають межі свого життя — вияв великої, страшної межі смерті. А ще: вони мають спільну надію і можуть зміцнювати один одного в цій спільній надії. Не відсування осторонь і замовчування, а сміливе споглядання і благословення межі та надія, що останнє слово не за цією межею, дає можливість жити з обмеженнями і долати страждання.

З питань придбання літератури звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40, м. Львів, 79019 тел.: 8(095) 260-21-57, (032) 272-90-80
shop@missioner.com.ua http: www.missioner.com.ua

ПОЛИНЬ У ВИР УКРАЇНСЬКИХ ТРАДИЦІЙ

Невмируще джерело українських традицій живить і надихає нас у житті. Століттями наші предки створювали чудові зразки, які є свідченням глибокої духовності та високої культури нашого народу. Наші традиції завжди актуальні, вони ніколи не виходять з моди.

Завітайте у крамницю «Традиції» у Львові, в якій зможете віднайти найкращі зразки традиційного церковного та народного вбрання.

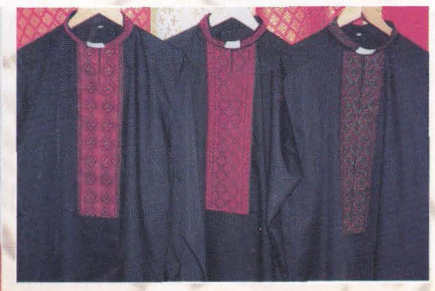

Церковні ризи та атрибутика:

Фелони, стихарі, далматики, священичі ряси та сорочки, Фурнітура для церковних риз, хрести ручної роботи, церковні тканини.

Народне вбрання:

Вишиті сорочки – дитячі, жіночі та чоловічі, вишивані рушники.

Адреса крамниці «Традиції»: вул. Валова, 23, м. Львів, тел.: (03-22) 235-50-64
Крамниця працює: від понеділка до п'ятниці: 10:00 - 19:00 год.
в суботу і неділю: 11:00 - 16:00 год.